

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖS – MAY 16, 2017 • Vol. CVIII Nr. 56 Kaina 1 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 05-15-2017

Iki valstybės atkūrimo jubiliejaus liko 275 dienos

Popiežius Pranciškus prie piemenėlių, kuriems prieš 100 metų apsireiškė Mergelė Marija, kapo.

EPA-ELTA nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Kas naujo Lituanistikos tyrimo ir studijų centre – 4 psl.

Lietuvius vienijanti Diana – 6 psl.

Popiežius Pranciškus: taika kuriama kasdien

Baigėsi devynioliktoji popiežiaus Pranciškaus apaštališkoji kelionė, išsiskyrusi iš visų kitų jo pontifikato kelionių: tai buvo popiežiaus piligrimystė, nuvedusi į Fatimos šventovę, minint Marijos apsireiškimų trims portugalams vaikams šimtmetį. Piligrimystės svarbiausia akimirka buvo dviejų regėtojų iškėlimas šventaisiais.

Nukelta į 2 psl.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojų iškyla

JURGITA WARREN

Ne naujiena, kad California ir ypač Angelų miestas yra prilyginami kunkuliuojančiam kalbų ir kultūrų katilui. Tačiau reikia pripažinti, kad ne kasdien Malibu Solstice kanjone skamba lietuviška kalba ir lietuviškų dainų melodijos. Tai reta dovana vietiniams gamtos mylėtojams.

Ilgametės pradinių klasių pedagogės, aktyvaus gyvenimo būdo entuziastės ir propaguotojos Rasos Paliulienės iniciatyva vyko trečioji, kasmetinė tradicija tapusi Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos mokytojų iškyla į gamtą.

Pabendrauti neformalioje aplinkoje ir pabūti gryname ore susirinko per dešimtį Šv. Kazimiero mokyklos mokytojų ir pagalbinių. Lietinga kalifornietiška žiema padovanojo ypatingai gražų pavasarį – vandenyno pakrantės, slėniai, kalnai ir net dykumos pasipuošę vešlia žaluma, kvapniomis pievomis, žavi spalvingais gamtovaizdžiais. Žygis stacionis kanjono kalvomis ir vingiuotais takeliais neapsiėjo be diskusijų, vaišių prie šniokščiančių kriekliukų ir, žinoma, lietuviškos dainos. Manau, visi dalyviai daugiau ar mažiau pasisėmė kūrybinio impulso naujiems darbams pradėti ir kantrybės seniems užbaigti, geriau pažino savo kolegas, gal net save... Iškyla buvo užbaigta atokvėpiu pievelėje ir mokyklos direktorės Marytės Newsom baigiamuoju žodžiu.

Šiame skaitmeniniame amžiuje, kur gyvenimo tempas greitesnis už laiką, ištrūkimas į gamtos karalystę ir gyvas tarpusavio bendravimas tampa būtinybe, dvasinės ir fizinės energijos, naujų idėjų šaltiniu. Ne veltui sakoma: „Sveikame kūne – sveika siela“.

Priekyje (iš k.): Reda Perevičienė, Žydra van der Sluys, Gida Urbonienė, Laima Gajauskienė, Sigita Newsom. Stovi: Eglė Urbonaitė, Vytautė Urbonavičiūtė (praktikantė iš Vilniaus), Jurgita Warren, Arvydas Jakeliūnas, Rasa Paliulienė, Marytė Newsom.

M. Newsom asmeninio albumo nuotr.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Sėkmė – taiėjimas nuo vienos nesėkmės prie kitos neprarandant entuziazmo – Winston Churchill.

Pranciškus: taika kuriama kasdien

Atkelta iš 1 psl.

Piemenėlių – brolio ir sesers – kanonizacija įvyko šeštadienį per popiežiaus aukotas Mišias Dievo Motinos bazilikoje Fatinoje, kuri katalikams yra viena svarbiausių pasaulyje piligrimystės vietų.

„Aš negalėjau čia neatvažiuoti. Meldžiuosi už visus savo krikšto brolius ir seseris ir visą žmoniją, ypač už ligonius, vargdienius, kalinius ir bedarbius, kad Viešpats suteiktų jiems vilties”, – sakė Šventasis Tėvas.

Prieš Mišias Pranciškus aplankė piemenėlių kapus Fatinos šventykloje. Vaikai mirė praėjus keleriems metams po apsiraišimo nuo ispaniškojo gripo. Jų paskelbimo šventaisiais procesa pradėjo dar Jonas Paulius II, kuris lygiai prieš 17 metų lankydamasis Fatinoje paskelbė vaikus palaimintaisiais.

Mergelė Marija apsiraiškė trims Fatinos piemenėliams – Jacintai, Francisco ir jų pusseserei Lucia. Kaip tik iš pastarosios žodžių buvo užrašytos jos pranašystės, iš kurių dar ne visos atskleistos. Lucia mirė 2005 metais, sulaukusi 97 metų. Jos paskelbimo šventąja procesas pradėtas 2008 metais, bet kol kas ji nekanonizuota.

„Su Fatima susijusi taikos žinia, skirta visai žmonijai. Šią žinią pranešė trys nepaprasti skelbėjai, jaunesni nei 13 metų. Piemenėlių Jacintos ir Francisco kanonizavimas suteikė didelį asmeninį džiaugsmą”, – kalbėjo popiežius šeštadienio pavakare susitikime su jį piligrimystėje į Fatimą lydėjusiais spaudos, radijo ir televizijos darbuotojais. Susitikimas įvyko lėktuve skrendant atgal į Romą.

Popiežius per maždaug pusę valandos trukusį susitikimą atsakė į pačius įvairiausių klausimus apie pasaulio taiką ir Bažnyčios vidaus reikalus, nuo planuojamo jo susitikimo gegužės 24 dieną Vatikane su JAV prezidentu Donald Trump iki Bažnyčią žeidžiančio nepilnamečių seksualinio išnaudojimo skandalo ir pastaruoju metu Vatikane iškilusias kliūtis komisijos sklandžiam darbui. Popiežiaus klausta ir apie ligi šiol nepatvirtintus apsiraiškimus Medjugorje, apie Pijaus X kunigų draugijos vietą Bažnyčioje ir apie devynioliktosios apaštališkosios kelionės išpūdžius.

Pranciškus – baltai vilkintis vyskupas

Vienas iš klausimų apie jo piligrimystę buvo apie maldą, kurią Popiežius Pranciškus perskaitė Fatinos Marijos šventovėje, save pavadindamas „Baltai vilkintiu vyskupu” taip, kaip parašyta Trečioje Fatinos paslaptėje. Beje, kai paslapties tekstas, kurį parašė s. Jėzaus Liucija, vyriausioji iš trijų Fatinos regėtojų, buvo išviešintas popiežiaus Jono Pauliaus II sprendimu, tiek popiežius, tiek kiti įtikinamai sakė, kad „Baltai vilkintis vyskupas” yra Jonas Paulius II.

Ką reiškia šitoks popiežiaus Pranciškaus tapatinimas? Ar tai nauja Fatinos Marijos žinios interp-

Mišios Fatinoje.

Nauji šventieji: Francisco ir Jacinta (d.)

retacija? Popiežius Pranciškus atsakė, kad ne, nėra jokios revizijos. Regėjimus anuomet labai gerai paaiškino tuometinis Tikėjimo mokymo kongregacijos prefektas kard. Joseph Ratzinger. Beje, ir popiežiui Pranciškui iškilo klausimas apie „Baltai vilkintį vyskupą”, nes maldą sukūrė Fatinos šventovės atsakingieji, ne popiežius. Pasak jo, „yra simboliškas ryšys su balta spalva: balta rūbą vilkintis vyskupas, baltai vilkinti Dievo Motina, baltai po Krikšto aprenkti nekalti vaikai... Balta spalva simbolizuoja nekaltumo ir taikos troškimą, norą būti nekaltiems, nežeisti kitų, nekariauti”.

Pranciškaus vyskupystė ir gegužės 13 d.

Šventojo Tėvo pasiteirauta apie asmeninį ryšį su Fatinos Marijos apsiraiškimų žinia, atsimenant, kad popiežius Pranciškus prieš dvidešimt penkerius metus tarnaudamas jėzuitų centro nuodėmklausiu Argentinos Kordoboje būtent per pirmųjų apsiraiškimų metinių dieną, gegužės 13-ąją, gavo nunciaraus žinią, kad yra skiriamas Buenos Aires vyskupu augziliaru. Popiežius pasakė, kad ir šį įvykį prisiminė Fatinoje priešais Marijos statulą Apsiraiškimų koplyčioje. „Paprasiau atleisti už suklydimus”, pasakė lėktuve popiežius.

JAV prezidentas D. Trump Vatikane

Kalbėdamas apie planuojamą jo susitikimą su JAV prezidentu Donald Trump gegužės 24 dieną, popiežius pasakė, kad niekada nedaro išvadų apie asmenį pirma jo neįsklausęs. „Aš pasakysiu savo nuomonę, jis – savo. Visuomet būna neuždarų durų. Reikia ieškoti tų, kurios kiek nors pravertos, tada įeiti, kalbėtis apie bendrus dalykus ir žengti pirmyn. Žingsnis po žingsnio: taika yra rankų darbas. Ji kuriama kasdien”.

Pijaus X kunigų draugija

„Atidėkime visokių triumfalizmą, tačiau yra broliški ryšiai su Pijaus X kunigų draugija. Palaikomi geri ryšiai su brolijai vadovaujančiu vysk. Fellay. „Nemėgstu skubinti reikalų: (reikia) ėjimo. Tai nėra nugalėtojų ar pralaimėtojų problema, ne! Tai reikalas tarp brolių, jiems reikia eiti kartu, ieškoti formulės, kuri leistų eiti pirmyn”, – sakė popiežius Pranciškus.

Ekumeninis dialogas su Evangelikų Bažnyčiomis?

Jis teigiamas. Nueita didžiuliais žingsniais į priekį. Ekumenizmui svarbu, kad ėjimas kartu būtų lydimas maldos, kankinių, meilės ir gailingumo darbų: kad būtų skelbiama Jėzaus Kristaus meilė, skelbiama, kad jis – Viešpats, Vienintelis Išganytojas, ir kad malonę suteikiama vien tik iš Jo.

Vadinamieji Mejugorje apsiraiškimai

Popiežius labai išsamiai pasisakė apie vadinauosius Mejugorje apsiraiškimus, prisiminė kardinalo Camillo Ruini vadovaujamos komisijos atkiktą kruopštų tyrimą. Reikia toliau tirti ypač vadinamus pirmuosius apsiraiškimus, o vėlesnieji, popiežiaus asmeniniu įsitikinimu, kelia abejonių. Dievo Gimdytoja yra Motina, ne telegrafo stoties vadovė, kasdien tam tikrą valandą siunčianti žinią. Ant ra vertus, svarbus pastoracinis aspektas, pridūrė popiežius Pranciškus, nes tose vietose įvyksta daug atsivertimų.

Vaikų išnaudojimas

Popiežius sakė, kad kalbėjosi su Marie Collins, kuri pasitraukė iš Nepilnamečių apsaugos komisijos, kilus nuomonių skirtumui apie komisijos uždavinius. Tai puiki moteris, ji toliau dirba kunigų formacijos sferoje. Ji metė kaltinimą ir kažkiek yra teisi, nes susikaupę aibės nesprendžiamų bylų. Du tūkstančiai jų. Vėluojama jas spręsti. Trūksta kompetentingų darbuotojų tokiam darbui. Tačiau žengiam pirmyn.

Klerikalizmas atstumia žmones nuo tikėjimo

Kalboms pasukus apie tikėjimą ir sekuliarizaciją, popiežius pasakė, kad šis klausimas yra rimtas. Yra labai katalikiškų kraštų, tačiau jie – antiklerikališki. Todėl nuolat kartoju kunigams: šalinkitės klerikalizmo! Klerikalizmas atstumia žmones nuo tikėjimo. Klerikalizmas – tai žaizda Bažnyčioje.

Vatikano radijas
EPA-ELTA nuotr.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday
and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

| Kanada – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

| Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

| Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$115.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

| Kanada – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

| Lietuvą ir kitas šalis oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00, paprastu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija –

skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,

audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė –
Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai
sutampa su redakcijos nuomone.

Kaip vandens laše galime rasti visą vandenyną, taip mano gimtajame Žeimelio krašte – visą Lietuvą. Tai patyriau dalyvaujama seminare Žeimelyje, skirtame Reformacijos 500 metų sukakčiai (rengėjas – vietinės liuteronų parapijos kunigas Juozas Mišeikis). Šio nuošalaus miestelio, kur yra istorinė bažnyčia (pirmoji statyta 1540 m. ir buvo viena seniausių liuteronų bažnyčių Latvijoje ir Lietuvoje) su benykstančia parapija, vardas įtrauktas į visos Lietuvos projekto „Reformacijai 500. 1517–2017“ kalendorių.

Projektas vyks visus metus, tarp organizatorių yra Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos, Lietuvos literatūros ir tautosakos institutas, Naciona-

Reformacijos 500 metų jubiliejaus ženklas.

linė M. Mažvydo biblioteka, savivaldybės, bibliotekos, muziejai, taip pat dalyvauja ir su protestantiškuoju judėjimu susijusios institucijos: Evangelinis biblijos institutas, Lietuvos evangelikų liuteronų Bažnyčia, Lietuvos evangelikų reformatų Bažnyčia, Naujosios Akmenės evangelikų bažnyčia, Jonavos krikščionių evangelikų bažnyčia, Lietuvos Reformacijos istorijos ir kultūros draugija, Lietuvos evangeliškos bažnytinės muzikos sandrauga ir kt. Kur vyks renginiai, gali dominti ir „Draugo“ skaitytojus, todėl kai kuriuos pateiksime: pvz., Vrublevskių bibliotekoje (buvusi Mokslų akademijos) Vilniuje iki gegužės 20 d. vyks paroda „P. Skorinos Rusėniškajai Biblijai – 500“; balandžio 22 d. – spalio 25 d. Biržuose, kurie yra vienos Radvilų šakos – būtent Radvilos Juodojo – tėvonija, paroda „Radvilų portretai Biržų pilyje“; gegužės 13 d. Šilutėje prof. Domas Kaunas kalbėjo apie „Kristijono Donelaičio atminties paveldą“; gegužės 13 d. Švėkšnoje vyko vaikų ir jaunimo evangelišku giesmių šventė „Giesmių gies-

Prie paminklo Martynui Liuteriui ir jo pasekėjams Wormse (Vokietija) fotografuojasi keliautojai iš Lietuvos. 2009 m. Autorės nuotr.

Iš meilės tiesai ir noro ją išsiaiškinti

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

melė 2017“; gegužės 20–27 d. per Lietuvą judės evangelišku giesmių koncertinis turas: Palanga – Žeimelis – Biržai – Marijampolė – Batačiai – Kelmė – Rusnė – Katyčiai – Šakiai – Margininkai – Plikiai – Saugai – Kretinga – Šilutė – Juodkrantė – Nida – Klaipėda – Jurbarkas – Kėdainiai – Vilkyškiai – Priekulė – Vilnius. Taip pat Šilutės evangelikų liuteronų bažnyčioje vyks ekumeninės pamaldos „Už miestą ir miestiečius“, o gegužės 31 d. – mokslinė-praktinė konferencija „Reformacijos žinia Lietuvai“ Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse.

Iš vietovių pavadinimų galima susidaryti vaizdą, kur dar gyvas evangelikų liuteronų ir evangelikų reformatų (kalvinistų) judėjimas. 2012 m. statistikos duomenyse radau, kad katalikų kunigų Lietuvoje yra 842. Žeimelio seminare buvo pateikta, kad evangelikų liuteronų Lietuvoje yra 23 kunigai (vyskupas dr(hc). Mindaugas Sabutis; veikia 57 parapijos, daugiausiai Vakarų Lietuvoje, taip pat yra Vilniuje ir Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Biržuose, Kėdainiuose, Raseiniuose ir kt.). Evangelikų reformatų parapijų yra dešimt (Biržuose, Kėdainiuose, Vilniuje, Nemunėlio Radviliškyje, Panevėžyje, Švobiškyje, Klaipėdoje, Šiauliuose, Kaune ir Papilyje; dirba 6 kunigai), jų generalinis superintendentas yra Tomas Šernas, buvęs Lietuvos muitinės pareigūnas, vientelė likęs gyvas Medininkų tragedijos metu.

Reformacijos judėjimas

Reformacijos pradžia tapatinama su Martyno Liuterio 95 tezių (Iš meilės tiesai ir noro ją išsiaiškinti) paskelbimu 1517 spalio 31-ąją. Jaunam idealistui vienuoliui M. Liuteriui atrodė, kad XVI a. Bažnyčia nutolo nuo apaštališkosios tiesos, popiežiai ir vyskupai skendi prabangoje, atleidimai už nuodėmes pardavinėjami už pinigus, o paprasti žmonės nesupranta lotyniškų maldų... Protestuojantis vienuolis dėl savo reikalavimų reformuoti Bažnyčią sulaukė Bažnyčios tėvų pasipriešinimo. Šių eilučių autorei teko dalyvauti tuometinio Europos Parlamento nario Vytauto Landsbergio sekretoriato surengtoje kelionėje į Briuselį ir pakeliui aplankyti Wormso (Vokietija) katedrą, kurioje buvo priimtas vadinamasis Wormso ediktas (1521 m.), Liuterio raštus pasmerkęs sudeginti. Jis pats buvo paskelbtas eretiku ir žmogumi už įstatymo ribų. Bet protestuotojo idėjos sulaukė ir gausių pasekėjų, nes Bažnyčios problemas matė ir daugiau žmonių. Prasidėjo reformacijos judėjimas, ir Romos popiežius, anot paskaitininko Žeimelyje kun. Remigijaus Šemeklio („Istorinis įvadas į Santarvės knygą“), neteko pusės Bažnyčios.

Reformacija ir Lietuva

Studijuodama lietuvių kalbą ir literatūrą Vilniaus universitete susipažinau su lietuviškų raštų pradininkais ir mąstytojais Stanislovu Rapolioniu (1485–1545), Abraomu Kulviečiu (apie 1510 m. – 1545 m.), Martynu Mažvydu (1520 m. – 1563), Jonu Bretkūnu (1536–1602), Kristijonu Donelaičiu (1714–1780) ir kt. Žinojau, kad jie susiję su Mažąja Lietuva ir yra protestantai, bet tik gilesnės žinios seminare Žeimelyje padėjo literatūros istoriją susieti su reformacijos judėjimu. Pasirodo, tie žmonės buvo ir lietuviškosios reformacijos pradininkai. Kulvietis (vyko į Wittenbergą, kur savo idėjas tuo metu skleidė Liuteris ir jo

pasekėjai) ir Rapolionis buvo pirmieji lietuvių reformatai kunigai. Reformatų kunigų (jais buvo ir Mažvydas, Donelaitis bei Bretkūnas) dėka lietuvių kalba tapo liturgine kalba. Pirmųjų lietuviškų giesmių, katekizmų ir kitų religinių dokumentų autoriai buvo reformatai kunigai. Ir pirmieji pasaulietinės lietuviškos literatūros kūriniai buvo parašyti protestanto autoriaus –

tai K. Donelaičio „Metai“ ir kt. Todėl negali ginčytis su paskaitininku kun. habil. dr. Dariumi Petkūnu („Liuterišką reformaciją – istoriją, teologiją, liturgiją“), kad lietuviškosios tapatybės išlikimą Prūsijoje garantavo reformacija. Jeigu ne reformacija, kažin ar taip anksti – XVI a. – būtume turėję ir lietuvišką abėcėlę. M. Mažvydo „Katekizmas“ (Katechizmusa prasty žadei, mokslas skaityma rašta yr giesmes), pasirodęs 1547 m., buvo pirmoji lietuviška knyga, kuri ne tik lietuviškai skelbė tikėjimo tiesas, bet ir mokė skaityti bei rašyti – knygoje yra ir nedidelis elementorius – „Pigus ir trumpas mokslas skaityti ir rašyti“.

Lietuvoje ėmusi populiarėti reformacija padarė įtakos ir patiems katalikams – matydama, kad reformatai ypač rūpinasi švietimu ir A. Kulvietis 1539 m. Vilniuje buvo įsteigęs mokyklą, kuri skleidė reformaciją, Vilniaus vyskupas Valerijonas Protasevičius iš Europos pasikvietė vienuolius jėzuitus, kurie 1569 m. Vilniuje įkūrė pirmąją LDK kolegiją, vėliau pertvarkytą į universitetą.

Post Scriptum

Protestantai gali didžiulis, kad reformacija suteikė žmogui laisvę (nors to nepasakysi apie vieną iš reformacijos ideologų Joną Kalviną, kuris už kitokią tikėjimą žiauriai baudavo), bet, anot katalikų kritikos, pati reformacija subyrėjo į daugelį dalelių – žinome ne tik evangelikus liuteronus bei evangelikus reformatus – kalvinistus, bet ir anglikonus, anabaptistus, baptistus, metodistus, sekmininkus ir kt. Žmonėms įprasta ne tik jungtis, bet ir dalintis. Ir kiekviena grupė savo įsitikinimus laiko geresniais. Jeigu ir nekariauja, tai vis tiek dalijasi. Mano kaimė neseniai mirė kaimynė, kuri buvo latvė liuteronė. Ir jos, ir jos motinos šeima su kaimynais lietuviams katalikais, tarsi su žemesne kasta, nebendravo. Buvo pakviesti tik į jos laidotuves, nes nebuvo kam jos palaidoti. ...Minėtame Žeimelio renginyje buvo vietinės katalikų bažnyčios kunigo – nepakviėtė ar kviestas neatėjo – nežinau. Taigi vis dalijamės... Arba štai vienas iš liuteronų paskaitininkų užsiminė apie katalikams kenkiančią pedofilijos problemą, ir tai mane, katalikę, įžeidė, nes buvau radusi statistiką, kad ši problema vienodai aktuali ir katalikams, ir protestantams (tik pastarieji apie tai nekalba?). Tuo labiau kad prelegentas buvo pasitikrinęs, jog pusė auditorijos yra katalikai. ...Galėjau ir aš čia šias nemalonus smulkmenas nutylėti, bet va... išsiliejau. Kas nors dabar pakomentuos – tai mat kokie mes – lietuvių (beje, Žeimelio liuteronai yra latviai ir jų protestantizmas susijęs ne su Lietuva, bet su Kuršo atšaka). Nieko panašaus – kultūringosios Europos tautiečiai airiai dėl tikėjimo net šaudosi... Čia tikriausiai niekuo dėtos bažnyčios ar doktrinos, tokia žmogaus, kuris kuria ar laikosi doktrinų, prigimtis, nes tokia jo gamta – pranokti kitus ir taip užsitikrinti išlikimą.

**Geriausia dovana –
DRAUGAS**

Tai pažinčių ir susitikimų vieta

Padovanokite lietuvišką pasaulį!

www.draugas.org

www.facebook.com/draugolaikrasticis

TELKINIAI

Lituanistikos tyrimo ir studijų centro naujienos

Reta diena, kad į Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą (LTSC) neužsuktų svečių. Kovo pradžioje pas mus lankėsi viešnia iš Lietuvos – prodiuserė Rasa Miškinytė ir vieno iš LTSC įkūrėjų istoriko, bibliografo, publicisto, teisininko, visuomenininko, skauto Jono Dainausko sūnus dr. Jonas Rimvydas Dainauskas. R. Miškinytė renka medžiagą būsimam filmui apie istoriką J. Dainauską, kuris tiek metų dirbo ir savo žinias bei sugebėjimus atidavė Lietuvai. Prodiuserė domėjosi LTSC esančiu J. Dainausko archyvu ir biblioteka, kurią 2000 m. jo šeima atidavė centrui. Tikimės, kad šis projektas pavyks ir po keleto metų sulauksime filmo apie šią iškilią asmenybę.

Iš d.: R. Miškinytė, dr. J. R. Dainauskas ir LTSC vicepirmininkė Loreta Timukienė.

Jau ne pirmi metai sulaukiame nemažos pagalbos iš Lietuvos edukologijos universiteto (LEU) studentų, atliekančių praktiką lituanistinėse mokyklose. Laura Bendaravičiūtė, Giedrė Namikaitė, Austėja Šlivinskaitė ir Augustina Palionytė, šįmet atlikusios praktiką Maironio lituanistinėje bei Čikagos lituanistinėje mokyklose, vieną dieną per savaitę talkino ir LTSC. Studentės katalogavo periodinius leidinius, renginių programas, atvirukus, kalendorius ir kitą archyvinę medžiagą. Atlikdamos tokius darbus jos turėjo galimybę išsamiau susipažinti su įvairiapuse JAV lietuvių veikla.

LEU studentės (iš k.): Laura Bendaravičiūtė, Giedrė Namikaitė, Austėja Šlivinskaitė ir Augustina Palionytė.

Džiaugiamės, kad mūsų paruoštos parodos sėkmingai pristatomos lietuviškose bendruomenėse. Kovo 12 d., sekmadienį, New Yorko Apreiškimo parapijoje vykusiam Kovo 11-osios minėjime buvo pristatyta LTSC paroda „Atversim dainų švenčių skrynią“. Minėjimą surengė JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko miesto apylinkė kartu su New Yorko ateitininkais, kurie šventė Šeimos šventę.

Kovo 25 d. LTSC lankėsi Užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius, kurį lydėjo LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas. Svečiai apžiūrėjo LTSC saugomus archyvus bei susipažino su atliekamais darbais. Apie LTSC veiklą pasakojo LTSC tarybos pirmininkas dr. Robertas Vitas, vicepirmininkė Kristina Lapienytė bei Muzikologijos archyvo direktorė Genuitė Razumienė.

Kovo 30 d. mus apylankė LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas ir žurnaliste, TV ir kino režisierė, viena žinomiausių Lietuvos dokumentinio kino kūrėjų Giedrė Žickytė. Režisierė Čikagoje esančiame Gene Siskel kino centre pristatė savo režisuotą filmą „Meistras ir Tatjana“, sulaukusį didžiulio žiūrovų susidomėjimo. Šiuo metu G. Žickytė kuria filmą apie Simą Kudirką, tad užsukusi į LTSC režisierė apsidžiaugė mūsų archyvuose radusi nemažai įdomios istorinės medžiagos apie šį pasipriešinimo sovietiniam okupaciniam režimui dalyvį, ilgą laiką buvusį kovos dėl Lietuvos laisvės simboliu.

Balandžio 22 d. LTSC paroda „Sportas JAV lietuvių gyvenime“ buvo pristatyta Lietuvos Nepriklausomybei skirtame ŠALFASS krepšinio turnyre, vykusiam Rytiniame Long Islande.

Balandžio 25 d. sulaukėme svečio iš Portlando (OR) – JAV lietuvių istorija besidomintis Vilius Žalpis mūsų archyvuose praleido kelias dienas ieškodamas archyvinės medžiagos savo ruošiamai knygai apie pirmuosius lietuvius, išikūrusius Šiaurės Vakarų Amerikoje. Svečias džiaugėsi mūsų fonduose radęs įdomios ir vertingos istorinės medžiagos.

LTSC paruošta paroda „Nupinsim margą šokių pyne“ apie turtingą Šiaurės Amerikos lietuvių šokių švenčių istoriją pristatyta LR generaliniame konsulate New Yorke, kur vyko Laimos Vince knygų sutiktuvės ir susitikimas su buvusiu LR generaliniu konsulu New Yorke Valdemaru Sarapinu bei Vyte Sarapiniene.

Ministras L. Linkevičius, LR gen. konsulas M. Gudynas ir LTSC vicepirmininkė K. Lapienytė. R. Vito nuotraukos

Balandžio 22 d. LTSC paroda „Sportas JAV lietuvių gyvenime“ buvo pristatyta Lietuvos Nepriklausomybei skirtame ŠALFASS krepšinio turnyre, vykusiam Rytiniame Long Islande.

torinės medžiagos.

V. Žalpis jau ne pirmi metai domisi JAV lietuvių istorija, yra sukaukęs nemažai medžiagos apie Vakarų pakrastyje gyvenusius lietuvius. Prieš kelėtą metų surinkęs lėšų pastatė du atminimo paminklus Roslyn ir Cle Elum kapinaitėse palaidotiems lietuviams ir pasirūpino, kad tos kapinaitės būtų sutvarkytos.

Svečias atsivežė trispalvę, kurią jis gavo dovanų iš savo tetos – šią Lietuvos vėliavą 1919 m. pasiuvo Viliaus močiutė Marijona Žalpienė, paprašyta Lietuvos diplomato Broniaus Kazio Balučio. Trispalvė buvo iškelta per iškilmes „Mildos“ svetainėje. Gali būti, kad tai bus pirmoji Amerikoje pasiūta trispalvė.

Kelių mėnesių stažuotę LTSC atliko trys Vilniaus universiteto (VU) studentės – magistrės Ieva Astromskaitė, Gabrielė Paurytė ir doktorantė Rūta Lazauskaitė.

Gegužės pradžioje po 3 mėnesių stažuotės atgal į Lietuvą išlydėjome paskutinę stažuotoją. Studentės padėjo tvarkyti, kataloguoti bei skaitmeninti LTSC saugomus archyvus, susipažino su LTSC veikla, taip pat nemažai sužinojo apie Čikagos lietuvių bendruomenes bei LR generalinio konsulato Čikagoje veiklą. Šį projektą remia Švietimo mainų paramos fondas.

Parengė Loreta Timukienė
LTSC vicepirmininkė

Clevelandas ruošiasi Lietuvos atkūrimo šimtmečiui

DR. VIKTORAS STANKUS

JAV LB Clevelando apylinkės pirmininkas Algis Gudėnas kartu su valdybos nariais metiniame susirinkime balandžio mėnesį atsiskaitė už apylinkės veiklą 2016-2017 m. ir pristatė ateities planus, daug dėmesio skirdamas Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui.

Valdyba surengė 12 posėdžių, 5 renginius: išpūdingą „Ave Vita“ koncertą Šv. Kazimiero

skirtuose susirinkimuose apie Ukrainos ir Lietuvos saugumą, Kremliaus grėsmes ir NATO stiprinimą.

Finansiškai LB Clevelando apylinkė parėmė lituanistines mokyklas, Lietuvių radijo programą. Talkino renkant aukas Lietuvių namų remontui.

Išrinkta nauja valdyba: Algis Gudėnas, dr. Zita Maščinskienė, Virginija Motiejūnienė, Nomeda Vucianienė, Sonda Vaicikauskienė, narė spec. renginiams, ir nauja valdybos narė informacijai – Aleksandra Kudukytė (Alexandra Kudukis). Ji nei yra a.a. Clevelando viešųjų įmonių direktoriaus ir ilgamečio LB darbuotojo Raimundo bei Gražinos Kudukių dukra. Grįžo iš Los Angeles į Clevelandą padėti savo motinai Gražinai. Jos patirtis sviri: 2015 m. vedė angliškai „Lithuanian Radio Program LA“, dabar veda ILF, „International Lithuanian Federation“ www.iamlietuva.com. Priklauso BAFL (Baltic American Freedom League), yra sekretorė, padeda redaguoti šios organizacijos leidinį. LA Tautinės sąjungos patikėtinė, kartą per mėnesį pateikia apžvalgą radijo „Eco De Lituania“ programai Argentinoje. Sugrįžta į LA dalyvauti BAFL posėdžiuose, metinėje šventėje. Aleksandra įkurs ir ves Clevelando LB tinklalapį internete. Ji rašo ir į „Draugą“.

Algis Gudėnas veda Clevelando organizacijų atstovų posėdį, ruošiantis Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečiui.

V. Stankaus nuotr.

parapijos salėje; energingą dainininkų ir aktorių Irūnos ir Mariaus koncertą Lietuvių namuose; Lietuvių dienų koncertinę programą atliko kultūros pasaulyje žinoma Lietuvos pianistė Evelina Puzaitė; 2017 m. vasario 16-osios minėjime meninę programą atliko šaunus VDU kamerinis orkestras (vadovas Jonas Janulevičius, saksofonistas Liutauras Janušaitis); dr. Rimas Liauba pasakojo apie įdomią kelionę nuo Barcelonos iki Vilniaus, iliustruodamas skaidrėmis.

Politinėje arenoje dr. V. Stankus atstovavo LB JAV Senato daugumos lyderio Mitch McConnell spaudos konferencijoje, Nacionaliniame respublikonų partijos suvažiavime Clevelande 2016 m. liepos mėn. ir JAV senatoriaus Rob Portman surengtuose tautybėms

LB Clevelando apylinkės ateities darbai

Pirmininkas minėjo, kad šiemet Clevelando LB vėl dalyvavo (dalyvauja daugiau kaip 25 metus) Lenkijos konstitucijos dienos parade, minint Lietuvos-Lenkijos bendro seimo priimtą 1791 m. gegužę 3-iosios konstituciją (Lietuvoje ši data minima nuo 2007 m.). Tai antra seniausia konstitucija pasaulyje po Amerikos. Pagerbs Tada Kosciuską, kuris kovojo už Amerikos, Lietuvos ir Lenkijos laisvę – gelbėjo jas nuo padalijimų. Kosciuska 1815 m. kreipėsi į rusų carą Aleksandrą, kad po Lenkijos-Lietuvos padalijimų, kurie panaikino 1791 m. konstitu-

ciją, Lietuvai gražintų konstituciją.

Valdyba rėmė ir įgyvendina Lietuvos užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus siūlymą šiemet švęsti Tado Kosciuskos 200 metų mirties metines (mirė 1817 m. spalio 15 d. egzilyje Soleure (Solothurn) Šveicarijoje).

Valdyba kvietė Clevelando lietuvių organizacijas kartu su LB apylinkė ruošti švęsti Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio šventę. Balandžio 26 d. vykusiame susirinkime dalyvavo 24 organizacijų atstovai, tarp jų – laikraščio „Dirva“, Lietuvių radijo, Lietuvių namų atstovai. Aleksandra Kudukytė kartu su Jonu Mulioliu įkurs informacinį tinklalapį. Tarp pasiūlymų: tinkamai pagerbti Vasario 16-osios signatarus; koncertinę dalį turėtų atlikti vietiniai lietuvių meniniai kolektyvai; sekmadienį – speciali popietė Lie-

tuvių namuose. 100-mečio renginius organizuoti visus 2018 metus, šią žinią išreklamuoti tarp amerikiečių.

Tarpininko su amerikiečiais vaidmenį galėtų atlikti Vasario 16-osios Akto signataro, Lietuvos prezidento Antano Smetonos vaikaitis, pianistas Vytautas Julius Smetona, paskelbdamas straipsnį „Cleveland Plain Dealer“ laikraštyje. Papasakotų apie prezidento Smetonos gyvenimą Amerikoje ir Clevelande. Kad pasitraukė iš Lietuvos norėdamas tęsti kovą už Lietuvos nepriklausomybę; kad susitiko su JAV prezidentu Franklin Roosevelt, kalbėjo Clevelando žydų bendruomenei bei kt., žuvo gaisre 1944 m. Clevelande, bandydamas išgelbėti savo paruoštą memorandumą apie Lietuvą, skirtą susitikimui su JAV valstybės sekretoriumi Cordell Hull. Clevelande ir palaidotas.

Dailininkas Linas Bernotas.

Konsulate – paroda „Didžiosios Motinos esmės atspindys“

Nuo gegužės 4 d. generaliniame konsulate Čikagoje pristatoma dailininko Lino Bernoto darbų paroda „Magna Mater Essence Reflection“. Atidarymo renginyje asmeniškai dalyvavo Vilniuje gyvenantis ir kuriantis menininkas, kurio paveikslai pirmą kartą pristatomi Jungtinėse Amerikos Valstijose. Susirinkusius sveikindamas generalinis konsulas Marijus Gudynas džiaugėsi, jog konsulate pristatoma jau trečia iš Lietuvos atkeliavusi ekspozicija, ir reiškė nuoširdų dėkingumą šį projektą inicijavusiai ir asmeninėmis lėšomis finansavusiai lietuviško meno entuziastei bei propaguotojai Gailei Dagilienei.

„Kiekvienas šalia esantis žmogus yra unikumas. Kiekvienas iš mūsų esame ypatingas. Ir kiekvienas iš mūsų esame gimę iš Moters – Didžiosios Motinos. Moteris yra Meilės esmė. Gyvybės esmė. Mirties esmė. Atomų, Materijos ir Anti-materijos esmė. MAGNA MATER – Begalybės esmė. Toks yra mano pasaulio matymas – leiskite jums jį pristatyti...“ – apie savo parodą sako dailininkas Linas Bernotas. Atidarymo svečiai domėjosi ir prašė dailininko papasakoti apie kūrinį potekstę, ieškojo juose paslėptų simbolių, dalijosi savomis interpretacijomis. Šiltoje ir betarpiškoje vakaro atmosferoje lankytojai bendravo, vaišinosi.

Kviečiame norinčius apžiūrėti parodą atvykti į konsulatą iš anksto susitarus tel. 312-994-8260 arba el. paštu kons.cikaga@urm.lt. Konsulato adresas: NBC Tower, 455 N Cityfront Plaza Drive, Suite 800, Chicago, IL 60611. Numatoma, jog beveik dvidešimt iš Lietuvos atsiųstų meno kūrinių bus pristatyti ir kituose JAV miestuose.

Išrinkta nauja valdyba (iš k.): Vincas Taraška, išdininkas; Virginija Motiejūnienė, vicepirmininkė renginiams; Aleksandra Kudukytė, narė informacijai; Algis Gudėnas, pirmininkas; Sonda Vaicikauskienė, narė spec. renginiams; dr. Zita Maščinskienė, vicepirmininkė (trūkstata Nomedos Vucianienės).

L. Bernoto parodos metu.

Lietuvius vienijanti Diana

RASA SĖJONAITĖ

Pilkų gyvenimų nebūna – nebent mes nemokame juose įžvelgti spalvų, surasti tinkamo atspalvių derinio, kad šis „suskambėtų“ naujai, kasdienbę paversdamas nedideli švente. Tokių nedidelių džiaugsmų kasdien bando atrasti iš pažiuros eilinė, šiandien save net bedarbe vadinanti ir beveik dvidešimt metų San Francisce gyvenanti lietuvė Diana Plačiakienė.

Būsimoji prancūzistė iš nedidelio Lietuvos kaimelio

„Gimiau ir augau Pasvalio rajone, Krinčino kaime (buvo tokia daina: mūsų kaimas labai finas – penkios karvės ir kombainas). Tiksliau – buvo ir bažnyčia, aštuonmetė mokykla ir kolūkis. Mama sakydavo: „Jei nesimokysi, eisi karvių melžti“. Atrodė, ne kas, nes bandžiau melžti ir nesisekė. Todėl mokiausi, buvau viena iš trijų geresnių klasėje. Po aštuonių klasių tėvai išnuomojo kambariuką Pasvalyje, kur mokslus tęsiau Petro Viliešio gimnazijoje. Lankiau ir vietinę muzikos mokyklą. Neblogai sekėsi užsienio kalbos, todėl nusprendžiau stoti į Vilniaus universitetą, į prancūzų kalbos specialybę. Tuo metu užsienio kalbos, istorija ir teisė buvo geidžiamų ir populiarių sąrašė, tad įstojau tik iš antro bandymo, po metų“, – pradeda pasakojimą Diana Plačiakienė.

Nuo aštuoniolikos metų būsima prancūzų kalbos filologė gyveno savo svajonių mieste, Vilniuje. Tuo metu, atrodė, kad geresnės pasaulyje vietos ir būti negali. Vienas seniausių Rytų Europos universitetų buvo Dianos svajonių vieta, kurioje atsidūrusi jauna studentė taryk pro pirštus žiūrėjo į tuo metu pirmuosius valstybingumo žingsnius žengiančios Nepriklausomos Lietuvos švietimo spragas.

„Studijų metais prisidurdavau privačiai mokydama prancūzų kalbos, versdama filmus, o vėliau dėstytojau Vilniaus konservatorijoje. Po poros metų įsidarbinau lietuvių-prancūzų logistikos įmonėje vadybininke, kur sekėsi neblogai. Ko gera, ten būčiau likusi ilgam, nes įmonė plėtėsi, patirtis kaupėsi ir galimybės augo. Tuo metu gyvenau su draugu, kuriam pasiūlė programuotojo darbą JAV. Niekada nesvajojau apie Ameriką, bet buvo smalsu – o kaip gi ten, už tos tvoros? Pasiryžom pabandyti, planavome vykti tik porai metų. Teko skubiai tuoktis, nes kitaip nebūtų išleidę. Važiavau kaip žmona, be darbo vizos ir teisės dirbti“, – sako Diana.

Savos Lietuvos kūrimas Amerikoje

Pirmuosius ketverius metus Dianą finansiškai rėmė vyras. Būtent tuo metu vienas po kito gimė vaikai – dukra ir sūnus. San Francisco naujakurės pilnatvę užpildė ne tik motinystė, bet ir naujos veiklos, nauji sumanymai, kurie leido judėti į priekį.

„Ėjau vėl mokytis, arba tiksliau – iš naujo savęs ieškoti. Dalyvavau viešbučių ir restoranų mokymo programoje, po to lankiau psichologijos paskaitas. Po visokių bandymų supratau, kad greitai ir lengvai nieko nebus, tad pasiryžau antrą kartą studijuoti, kad galėčiau gauti antrąjį magistro laipsnį. Per porą metų baigiau verslo vadybos magistrantūrą, MBA, „Mills College“, Oaklande. Žinote, kai esi labai užsiėmęs, kai stengiesi aprėpti visko daug, kažkodėl norisi dar daugiau“, – juokiasi Diana.

Bestudijuojama ir augindama vaikus lietuvė savo namuose pradėjo organizuoti nedidelius lietuviškus kultūrinius susibūrimus. Veikli moteris buvo subūrusi Lietuvių Bendruomenės narius kino dokumentininko Audriaus Stonio filmų peržiūrai, literatūros gerbėjai turėjo progos susitikti su eseiste ir vertėja, žurnalo „Pasaulio lietuviai“ kolumniste, humanitarinių mokslų daktare, gyvenančia tarp Lietuvos ir Kipro, rašytoja Dalia Staponkute, Dianos Plačiakienės namų kieme grojo vienu metu Lietuvoje labai garsėjęs dainininkas ir keliautojas Hokshila, lyriškosios pop muzikos

„Bloggerė“ Diana kaupia po plačią Ameriką išsibarsčiusių lietuvių gyvenimo istorijas. Asmeninio albumo nuotraukos

atlikėja Jūratė Miliauskaitė.

„Magistro studijų metu užaugo sparnai, kilo pasitikėjimas ir noras daugiau save išbandyti. Truputį prisidėdavau prie tuometinės Lietuvių Bendruomenės veiklos, o kai tuometinė valdyba pradėjo ieškoti kandidatų naujai kadencijai, ėmiau ir pasisiūliau. Gal net iš egoistinių paskatų, iš noro praktiškai panaudoti tai, ko išmokau verslo vadybos studijose. Tuo pačiu norėjau susikurti savo bendruomenę, savo Lietuvą, kurios man labai trūko“, – prisimena Diana, kuri ketverius metus vadovavo San Francisko Lietuvių Bendruomenei. Prisipažįsta, kad tai buvo labai įdomus, intensyvus laikotarpis. Nepaisant vadovavimo klaidų, nervų pertekliaus, prisiminimuose iki šiol išlieka daug gražių veiklos akimirų, o buvimas Bendruomenės pirmininke davė nemažai paskatų Dianos asmeniniam augimui. Beje, moteris iki šiol aktyviai dalyvauja vietinės bendruomenės veikloje.

Diplomai prapuolė krizėje

Posakis, kad esi savo likimo kalvis, ne visada pasiteisina įtemptame šiuolaikiniame pasaulyje,

kuriame žmogus ypač priklauso nuo aplinkos. Diana studijas baigė 2008 m. ir būtent tada prasidėjo ekonominė krizė. Dveji magistrinių studijų diplomai tiesiog neteko jokios vertės. Prasidėjo ilgas darbo paieškų etapas, kartkartėmis bandant imtis bet kokios veiklos. Tai nejuokais vargino, vertė iš naujo brandinti pasitikėjimą, nenuleisti rankų. Būtent tada Diana nusprendė pradėti savo verslą. Nusprendė teikti įvaizdžio konsultantės paslaugas. „Dirbau su moterimis, kurioms reikėjo pagalbos keičiant įvaizdį dėl pasikeitimų profesiniame ar asmeniniame gyvenime. Buvo labai įdomi psichologinė darbo pusė – juk keiti ne tik drabužius, bet ir požiūrį į save“.

Vadovaudamasi amerikietiška biznio taisykle, kad jeigu neturi pelno per pirmus dvejus metus, savo verslui drąsiai gali tarti „sudie“. Nors buvo nelengva atsisakyti nuosavo verslo idėjos, tačiau nugalėjo pragmatizmas. Diana ryžosi atsisakyti įvaizdžio konsultavimo paslaugų. Pažvelgusi iš laiko perspektyvos šiandien ji nelabai ir gailisi tai padariusi.

Rašymas – atgaiva sielai

„Tuo metu į vietinį internetinį žinių puslapį pradėjau rašyti apie stilių. Nebuvo lengva tai daryti anglų kalba, tačiau supratau, kad rašymas man yra didžiulė atgaiva ir kad rašydama galiu išguldyti savo jauseną, mintis, žinias. Nuo to laiko rašymo neapleidau net ir tada, kai pagaliau gavau svajonių darbą – atstovauti „Versliai Lietuvai“ Californijoje. Visada norėjau išlaikyti ryšį tarp dviejų šalių, o, be to, galėjau pritaikyti savo studijų metais įgytas žinias. Taigi čia buvo viskas viename“, – apie naujos veiklos išsūkius pasakoja Diana Plačiakienė, kuri tapo vienintele Lietuvos ūkio ministerijos įsteigtos agentūros „Versli Lietuva“ atstove Californijoje. Ši agentūra skatino verslumą, tvarią ir modernią verslo plėtrą, startuolių ekosistemą bei eksportą Lietuvoje.

„Pirmaisiais metais teko nemažai mokytis ir gilintis į visiškai naują sritį, antrais metais – daug ir neblogai dirbau, trečiaisiais – nuslūgo entuziazmas, ir agentūra dėl sumažėjusio biudžeto nutraukė sutartį. Pastebėjau, kad kai kuriose Lietuvos valstybinėse įmonėse yra daug gražių siekių, bet dar daugiau biurokratijos ir politikavimo, todėl po laiko supranti, kad realiai nelabai ką gali nuveikti“, – apgailestauja energinga moteris, kuri vis dėlto dėkinga likimui dėl kitų dalykų.

Startuolių bacila pamėtėjo naują idėją

Dirbdama agentūroje ji sutiko daug nuostabių, perspektyvių Lietuvos jaunuolių, startuolių. Prsipazišta – nuo jų ir pati pasigavo startuolio bacilą ir pradėjo rašyti apie „Silicio slėnio“ startuolių ekosistemą į „Verslios Lietuvos“ prižiūrimą internetinį puslapį „Startup in Lithuania“. Šis kūrybinis etapas, kaip pati Diana sako, buvo tikras „kaifas“.

San Francisco Lietuvių Bendruomenės metinis pokylis. Diana – antra iš kairės.

Po bendradarbiavimo agentūroje „Versli Lietuva“ atkakli moteris kurį laiką dirbo amerikietiška technologijų startuolyje „Social Survey“, bet, kaip ir dauguma startuolių, šis negavo finansavimo ir po pusės metų atleido būrį darbuotojų, tarp jų buvo ir Diana.

Likusi be darbo Diana nenuleido rankų ir vėl pasinėrė į naujos veiklos paiešką. Nors darbo skelbimų San Francisco apylinkėse tikrai netrūksta, tačiau, jeigu tau daugiau kaip 30 ir tu nesi gimęs su kompiuteriu, išsidarbinti sunku. Būtent šiame darbo paieškų laikotarpyje Diana pajuto, kad jai labai trūksta kažko artimo sielai, trūksta pozityviai nu teikiančios saviraiškos. Būtent tada moteris išsiklausė į draugės patarimą pradėti kurti savo asmeninį internetinį puslapį. Diana pradėjo rašyti savo „blog‘ą“.

„Noriu dalintis apie gyvenimą, miestus, maistą, papročius. Pasaulis atviras, daug žmonių keliauja ir dažnai sutinku lietuvius, ‘tyrinėjančius’ Ameriką. Informacijos apie šalį daug, tik nelengva atsirinkti. Taip pat kur kas įdomiau šalį patirti ne turistu, o vietinio akimis. Todėl dalinuosi mintimis apie Ameriką, kurią aš pažįstu – per savo prizmę”, – tokiomis mintimis Diana kreipiasi į savo internetinio puslapio „Mano Amerika“ lietuvius skaitytojus, kurių šiuo metu, pagal pažangių technologijų statistiką, nėra daug, vos 22 000, tačiau tai įkvepiantis ir leidžiantis nesustoti skaičius.

„Ilgai negalėjau išgryninti šio kūrybinio sumanymo koncepcijos. Buvo daug padrikų idėjų, tarp kurių ir bandymas rašyti kelionių gidą. Tačiau po poros pirmų tekstų supratau, kad nesugebėsiu aprašyti konkrečių vietų, nes man įdomiau išpūdžiai, nuotaika, energija. Man įdomus miestas ir žmogaus santykis, kaip konkreti vieta, aplinka daro įtaką žmogaus būčiai, jo saviraiškai. Pakalbinau porą moterų, kurios man asocijuojasi su tam tikra vieta/ miestu, ir visai netikėtai pa mačiau, kad projektas pradėjo plėstis – viena pažintis vedė prie kitos, žmonės pradėjo rekomenduoti, siūlyti pašnekoves, ir taip mano „blog‘e“ atsirado daugiau kaip 30 pasakojimų, kurių tekstai maloniai nustebina turtinga kalbos išraiška, žodžių parinkimu, įtraukiančia pasakojimo tekme“.

Diana Plačiakienė iš tiesų daro savotišką istorinį žygį, savo „blog‘e“ kaupdama po plačią Ameriką išsi barsčiusių lietuvių įdomias, nuoširdžias, jaukias gyvenimo istorijas ir patirtis. Ir, kaip pati sako, ko gera, apie daugelį jų Lietuvos ar JAV lietuviškoji žiniasklaida neparašys, visuomenė apie jas neišgirs ir nesužinos. „Per pasakojimus sužinau apie nerealias iniciatyvas, kaip antai – Čikagos mamų klubas, įkūręs „Chicago Mothers Foundation“, aktyviai ir realiai padeda Lietuvoje sunkiai sergantiems vaikams ir juos auginantiems tėvams. Per įvairias iniciatyvas surenkamos stambios pinigų sumos, kurios panaudojamos konkretiems projektams – brangios medicininės aparatūros įsigijimui, patalpų sergančių vaikų tėvams statybai. Tai nėra garsūs sūksniai, o labai konkretūs darbai. Pagrindinės veiklos rūpesčiai gula ant Čikagoje gyvenančios Editos pečių. Ir visa tai ji daro be patoso, kukliai, tyliai.

Per šiuos interviu mano pačios pažinčių geografija gerokai prasi

plėtė. Iki šiol Čikaga man buvo didžiulis katilas su gausybe lietuvių, skirtingų plačiausia prasme. O dabar Čikaga man yra Kristina, kuri po sunkaus kasdienio darbo vakarais rašo puikius eilėraščius ir organizuoja „Poezijos pavasarį“. Čikaga yra ir Asta, įkūrusi ir vadovaujanti lietuviškai meno galerijai „Siela“. New Yorkas man jau ne vien didžiulis, įspūdingas, kosmopolitiškas miestas. Jame gyvena ir kuria juvelyrė Asta, lietuviškos kultūros tradicijas puoselėja Gintarė, optimizmu ir gera nuotaika švyti mados pasaulyje dirbanti Lina. Los Angeles – tai ir baltų mitologijos simboliais – žalčiu ir stebuklingomis šukutėmis – stilizuoti Jurgos juvelyrikos darbai bei Kristinos „Gyvenimas be gliuteno“ knyga. Naująjį Orleaną jau sunku išsivaizduoti be Žvilės ir spalvingos meno kritikės, tapusios programuotoja, istorijos. Per pastaruosius šešis mėnesius man pačiai lietuviškoji Amerika pasirodė jaukesnė ir įdomesnė, todėl labai smagu tuo pasidalinti ir su kitais“.

Kadangi Dianai įdomi verslo sritis, kai kurie pasakojimai yra savotiška reklama vietiniams versliukams. Taip pat ji ieško panašių iniciatyvų ir siekia susijungti su kitais lietuviais. „Vienas nieko nenuveiks, bet kai vyksta platesniu mastu, pasirodo ir atitinkami rezultatai. Pavyzdžiui, štai Jurgis Didžiulis pradėjo video ciklą „ToBeLT“, apie Lietuvių Bendruomenės JAV, ir jis mato dialogo kūrimą per meną, kultūrą, per dalykus, kurie mus visus jungia, nesvarbu, kur begyventume“, – sako Diana Plačiakienė.

„Mažiau tautinių tvorų, kurios skiria ir per kojas kapa“

Diana neslepia, kad ją ypač nervina svetur gyvenančių lietuvių formuojamas įvaizdis Lietuvos žiniasklaidoje. Anot jos, susidaro įspūdis, kad lietuviai emigrantai yra arba blogiečiai, nes išvažiavo, arba Amerikos užkariautojai, kurių vieni užkariavo „Silicio slėnį“, o kiti net ir visą Ameriką. Na, dar yra nevykėliai, kurie grįžo į Tėvynę. „Suprantu, kad žiniasklaidos kryptį diktuoja skaitytojai, ir pelningai parduoti gali tik skandalingas, sutirštintas antraštės, o šiaip normalios istorijos niekam nėra įdomios. Tai ne tik Lietuvos problema, tačiau mažoje šalyje toji problema juntama kur kas labiau. Manau, kad formuojamas pavėkslas neatitinka tikrovės ir, sakyčiau, skaldo žmones, didina ne tik geografinį atstumą, bet ir normalų dialogą. Emigracijos problema egzistuoja, ir ji labai grėsminga, tik nemanau, kad tokiomis iniciatyvomis, kaip, pavyzdžiui, vieno tinklalapio straipsnių ciklu „Išvartyjeji išspręsi“, – sako Diana Plačiakienė.

Savo mintis apie emigraciją ir emigrantus Diana išsakė savo „blog‘e“ ir eilinį kartą suprato, kaip naudinga yra turėti viešą tribūną nuomonei reikšti: „Beje, kol gyvenau Lietuvoje, žin man buvo ta tautinė tapatybė. Nors ir stovėjau prie Televizijos bokšto, tirtėdama iš baimės, bet bendrame rate iki galo nesuvočiau, ką reiškia tas tautiškumas. Kai šiek tiek atsitrauki, atsiveria kita perspektyva. Pajauti, kas yra ta LT ir kokia ji stipri. Todėl daugiau nei dešimt metų vietinės bendruomenės veikloje dalyvauju. Todėl apie trejus metus dirbau „Verslios Lietu-

vos“ atstove Californijoje. Todėl ir ši „blog‘ą“ rašau. Noriu papasakoti apie vietinius tautiečius be skandalų, patoso ar laimės/ nelaimės/ užkariavimo istorijų. Kažkas kažką sužinos, kažkas išikvėps naujai iniciatyvai ar tiesiog smagiai perskaitys prie puodelio kavos. Kad sumažinti tą tautinę tvorą, kuri kartais taip žiauriai skiria ir per kojas kapa“). (citata iš: <http://manoamerika.blogspot.lt/2017/02/tautines-tvoros.html#more> – red.past.)

„Gal ir naivokai skamba ir viena iniciatyva čia nieko nepadarysi, bet aš noriu mažinti tą nesuskalbėjimą, kurti sveiką, pozityvų dialogą tarp lietuvių, gyvenančių ir Lietuvoje, ir kitur. Per vietinių istorijas (kol kas tai daugiausia moterų istorijos, nes moterys labiau mėgsta dalintis ir šnekučiuotis), per pastebėjimus apie gyvenimą, įvairias su lietuvybe susijusias iniciatyvas ir tiesiog apie Ameriką – ir gerą, ir negražią – visokią, kad išpūdis nebūtų vienpusis ir siauras“, – dėsto pašnekovė.

LR garbės konsulė Daiva Navarete ir Diana Plačiakienė (viduryje) su jauniaisiais startuoliais iš Lietuvos.

Būti pasaulio piliete ir neišgyventi nostalgijos

Diana tikina nesijaučianti emigrantė, kadangi ne dėl ekonominių sunkumų ar kitokių priežasčių ji išvyko gyventi į Ameriką. Jai nebeegzistuoja valstybių sienos, dėl kurių žmonės anksčiau buvo suvaržyti, o kai kuriems ilgiems metams buvo net atimta teisė laisvai judėti po pasaulį. Diana jaučiasi esanti pasaulio, o gal tiksliau – pasaulio piliete, ir gal dėl šios priežasties liūdnoje lietuvių dainose ir literatūros kūriniuose apdainuota nostalgija jos nekankina. Jeigu kažko trūksta, kompensuoja buvimu lietuvių išeivių bendruomenėje. Visada žino, kad Lietuvoje jos laukia daug draugų, tarp kurių yra ir tokių, su kuriais draugystė mezgėsi jau gyvenant Amerikoje. Kaip gali ir moka, veikli, energinga moteris Lietuvą kuria ir savo šeimoje. Šešiolikos metų dukra Agna ir keturiolikos sūnus Domas puikiai kalba lietuviškai ir kasmet aplanko senelius Lietuvoje. Čia vaikai nemažą dalį atostogų leidžia vietinėse stovyklose, kur taip pat plečia savo draugų ratą.

Kai šiandien kalbama apie Lietuvos demografinę krizę ir jos galimus padarinius valstybei, kai pavojus varpais skambinama dėl tautinės tapatybės ir net pačios tautos išsaugojimo, dažnai išklausomos nuomonės ir bendratautiečių, gyvenan-

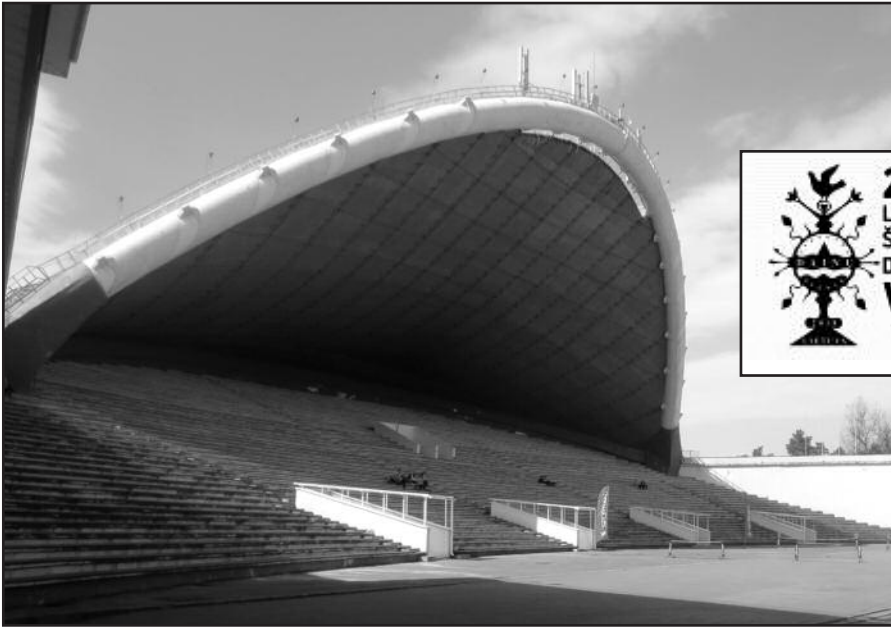
čių svetur. Diana neslepia, kad nuolat atklystanti informacija iš Lietuvos jai be galo svarbi. „Reikia dvigubos pilietybės, ir smagu, kad ledai pajudėjo ir vyksta procesas. Aš pati aktyviai skatinau tautiečius dalyvauti Seimo rinkimuose vietinių lietuvių inicijuotoje visuomeninėje akcijoje „Mūsų metas dabar“. Antra vertus, emigracijos problema yra rimta, tačiau mane stebina didžiulis susiskaldymas pačioje valstybėje tarp partijų, įvairių institucijų, net „Facebook‘o“ draugų. Daug netolerancijos, bandymo įrodyti, kad vienas už kitą geresnis. Daug visokių institucijų su kilnia misija, bet skirtinga politika ir nesisiekėjimu tarpusavyje. Manau, reikia vieningesnės vidinės politikos, socialinio skaidrumo. Juk Lietuvoje yra puikių žmonių ir iniciatyvų, bet matau, kaip jiems sunku atsilaikyti nuolatinės kovos būsenoje. Todėl daugelis jų ryžtasi palikti šalį ne tik dėl prastos ekonominės situacijos, bet ir netinkamo psichologinio mikroklima-

to“, – dėsto „Mano Amerika“ „blog‘o“ autorė Diana Plačiakienė.

Pašnekovė įsitikinusi, kad panašių problemų turi ir pati Amerika, kur ypač juntamas vidurinėsios klasės nykimas. „Nemėgstu apibendrinimų, kas man patinka, o kas nepatinka Amerikoje. Drįstu teigti, kad San Francisco Amerika yra kitokia, nei Čikagos, Clevelando ar Dalaso Amerika. Šiose amerikose glūdi didžiuliai kultūriniai ir ekonominiai skirtumai. Tarkime, San Francisce labai jaučiama gentrifikacija – dominuoja jaunoji karta, orientuojamasi vien į naujausias technologijas, nekilnojamas turtas pasiekė ne tik vidutines pajamas, bet ir labai gerai uždirbančiam neįkandamą ribą. Skursta ne tik menininkai, bet ir dirbantys švietimo srityje, pelno nesiekiančiose organizacijose, net dauguma technologinės industrijos atstovų.

Todėl noriu paprašyti „Draugo“ skaitytojų rašyti man ir dalintis savo istorija ar kokia įdomia iniciatyva, verslu, kontaktu, tiesiog mintimis, pasvarstymais, kurie mus suvienytų, sujungtų, ir mes, būdami skirtingose Amerikos vietose, pajustume tą ypatingą lietuvišką ryšį. Kažkaip tikiu, kad ne jūsų ar mūsų, o tą bendrą Lietuvą gali išgelbėti meilė ir supratingumas. Gal ir idealistiškai utopiška ši svajonė, bet aš ja tikiu“, – sako Diana Plačiakienė.

Vingio parkas lauks ne tik dainininkų

Vingio parko estrada ilgisi Dainų šventės šurmilio.

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Specialiai „Draugui“ – reportažas iš 2018 metų Dainų šventei ruošiamo Vilniaus Vingio parko.

Po nei šio, nei tokios šiuometės žiemos ir lėtapėdžio šalto pavasario, klūpčiodamas ir vis užkliūdamas už kokio kelmuko į Lietuvą atėjo pavasaris. Nors gandrai parskrido savu laiku – jau gal prieš mėnesį, iš jų lizdų dabar girdisi kalenimas nebe nuo šalčio, o iš linksmumo. Vyriukai, kurie stebėjo pasaulį vos iškišę galvutes iš po želmenų kupstelių, dabar raižo padanges. Ten vietos daug, „stumdytis“ su pempėmis nėra jokio reikalo.

Atkuto ir žmonės – sušilę saulėje, pasiražę, griebė šluotas ir pagavo jomis

lio 30–liepos 6 dienomis.

Susirinkę į pirmąjį posėdį organizacinio komiteto nariai atšviežino savo mintis ir sumanymus, kaip pasitiks Dainų šventę, į kurią susirinks lietuviai iš viso pasaulio. Suprato – darbų darbelių devynios galybės. Aptarti buvo ką: nuo dalyvių iš visos šalies atvežimo, jų apgyvendinimo ir maitinimo iki viešosios tvarkos bei saugumo. Neapėjo ir miesto infrastruktūros.

Susitikime didelis dėmesys buvo skirtas Dainų šventės renginių erdvių tvarkymui. Daugiausia rūpesčių rengėjams kelia Vingio ir Kalnų parkų būklė. Šiose erdvėse vyks didžiausi šventės renginiai – Dainų dienos koncertas ir Ansamblių vakaras, todėl nuspręsta bent dalinai suremontuoti Vingio parko estradą ir pagalbines patalpas. Dėl piniginių lėšų skyrimo estados rekonstrukcijai nutarta kreiptis

miesto savivaldybės Švietimo, kultūros ir sporto departamento direktorių Algminas Pakalniškis, Vilniaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Viešosios tvarkos valdybos l. e. p. viršininkas Dainius Daukantas, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos viršininkas Rimantas Stepovičius, VŠĮ „GO Vilnius“ Rinkodaros skyriaus vadovė Inga Romanovskienė, VŠĮ „Vilniaus miesto parkai“ direktorius Laisvūnas Būdėnas, įmonės „Susisiekimo paslaugos“ Viešojo transporto organizacinio skyriaus vadovė Jūratė Venckauskaitė, Lietuvos nacionalinio kultūros centro ir Dainų šventės direktorius Saulius Liausa, šventės koordinatore Inga Kriščiūnienė, savivaldybės atstovai.

2018 m. šventė – vienas iš didingiausių valstybės atkūrimo šimtmečio minėjimo renginių, suvienysiančių apie 40 000 dalyvių iš Lietuvos ir lietuvių iš viso pasaulio. Žiūrovų lauks net septynios muzikos, dainų, šokių ir nepamirštamų įspūdingų kupinos dienos: vyks kanklių ir vokalinių ansamblių koncertai, liaudies meno paroda, dainų ir šokių ansamblių, pučiamųjų instrumentų orkestrų ir kiti pasirodymai, bus galima išgirsti lietuvių folkloro ansamblių muzikavimą, tarmišką kalbą ir dainas, išbandyti senuosius lietuvių menus. Šventės kulminacija – liepos 6-ąją vyksianti Dainų diena, jos pabaigoje keliolikos tūkstančių atlikėjų choras giedos „Tautišką giesmę“.

Įspūdingų bus per akis – garantuoti!

O ką mačiau aš?

Sušildytas pavasario saulutės aš išsirengiau pažioplinėti po Vingio parką. Maniau, pasižiūrėsiu į dygstančias žoleles, pauostysiu žibučių, išsitepsiu geltonomis žiedadulkėmis nosį, netyčia prikišęs ją prie išsprogusių ir žydėti susiruošusių gluosnių pumpurų... Paklausysiu, kaip snapais į senus sausuolius tarškina čia gausiai gyvenantys geniai, pasidomėsiu, kaip laikosi kiti sparnuotieji tarpininkai tarp dangaus ir žemės... Žodžiu – pasigrožėsiu pavasarį atbudusia gamta.

Tik iš to mano plano nelabai kas išėjo.

Nes Vingio parke verda darbai, burzgia visokios mašinos, užia sunkiasvoris transportas, kurio pavadinimų ir paskirties aš, turėdamas humanitarinį išsilavinimą, nežinau. Vienur seni susidėvėję takeliai dengiami nauja asfalto danga. Kitur – girdėti iš toli – kažkas kala. Priėjęs arčiau pamaciau, kad tai ne geniai ir ne meletos. Ryškiais kombinezonais atsirengę darbininkai drėgnesnėse ar žemesnėse Vingio parko vietose keičia susidėvėjusius suoliukus, kitus perdažo. Prisdainavus ir prisišokus bus kur prisėsti, pailsėti.

Kaip paaiškino šituos didelius darbus atliekančios įmonės „Vilniaus miesto parkai“ direktoriaus padėjėja Kristina Kalantaitė, aš klydau manydamas, kad šitas sujudimas prasidėjo tik dabar. Anot jos, dar prieš tai buvo sudarytas planas atnaujinti šį parką. Ir bus tvarkomi ne tik takeliai ar suolai, bus tvarkomas ir pats miškas – visur

Vingio parko inkilas.

Paukščių įvairovė.

matėsi krūvos žabų, iškirstų menkaverčių krūmų. Buvę parko kimsynai su tankiu pomiškiu įgaus aiškius kontūrus, bus labiau matomi seni medžiai, kuriuos anksčiau dengė tanki krūmų lapija. Parkas bus panašesnis į parką, o ne į apleistą, savaime želiančią girią.

Žinoma, į Dainų šventę atvyksiantys iš tolimesnių Lietuvos rajonų ar užsienio galbūt neturės daug laiko pasimėgauti atgimusi Vingio parku, tačiau vilniečiams ši vieta taps dar patrauklesnė. Be jau išvardintų naujovių, atsiras kelių kilometrų ilgio takas pasivaikščiavimui palei Neries upę, sveikatingumo takai, bus atnaujinti susidėvėję treniruokliai, badmintono, tinklinio aikštelės, atsiras naujos zonos miestiečiams su keturkojais augintiniais. Tad jeigu į Dainų šventę atvyksite su savo šuniuku – jis tikrai neturės kada nuobodžiauti. Naujoje aikštelėje jis susiras draugų Lietuvoje, o, grįžęs namo, internetu per Skype galės smagiai paloti, pasidalinti prisiminimais iš Vingio parko.

Gal ir Čikagos ar kurio kito JAV miesto dainininkai ar šokėjai bus apgyvendinti netoli Vingio parko... Tuomet jie rytais ir vakarais – jei tik norės ir turės laiko, galės pasivaikščioti ar pabėgioti po atjaunėjusį senąjį Vingį.

Na, ir kalbėk tu blogai apie Vilniaus savivaldybę – kad ji nesvetinga, kad nesitvarko...

Tiesiamas naujas kelias į šventę.

V. Zaikausko nuotraukos

brūžinti ne tik namus, kiemus, bet ir gatves. Visi kruta – dulkės rūksta.

Staiga atsigavo ir per žiemą sustingę šanariai, apsnūdusios mintys. Pavasaris – laikas atsibusti.

Sukruto valdininkai

Praėjusią savaitę sukvieta savo pavaldinius ir treptelėjęs į grindis atsibusti liepė dar pernai sudarytam Vilniaus miesto organizaciniam komitetui, skirtam 2018 m. Lietuvos dainų šventei rengti, ir Vilniaus miesto meras Remigijus Šimašius. Dvidešimtoji Dainų šventė „Vardan tos...“, skirta Lietuvos nepriklausomos valstybės atkūrimo šimtmečiui paminėti, jau nebe už kalnų – ji vyks 2018 m. birže-

į Lietuvos Respublikos Vyriausybę.

Kalbėta apie sostinės parkų sutvarkymą, miesto papuošimą šventės atributika. Prašyta šventės metu nplanuoti gatvių remonto ar kitų didelių darbų centrinėje miesto dalyje, derinti mokyklų, kuriose bus apgyvendinti dainuotojai ir šokėjai, renovavimo planus. Be to, būtina pasirūpinti viešosios tvarkos, policijos, priešgaisrinės apsaugos tarnybų bei medikų būdėjimu repetacijų ir koncertų metu. Taip pat tartasi dėl nemokamo Dainų šventės dalyvių vežimo viešuoju transportu Vilniaus mieste.

Pasitarime dalyvavo: organizacinio komiteto pirmininkas, mero pavaduotojas Valdas Benkuskas, mero patarėja Ieva Pakarklytė, Vilniaus

Karvedžio, pulkininko leitenanto Jono Variakojo 125-osioms gimimo metinėms

STASYS IGNATAVIČIUS

Lietuvos kariuomenės savanoris, 4-ojo pėstininkų karaliaus Mindaugo pulko steigėjas ir pirmasis vadas, Nepriklausomybės kovų dalyvis, vienas iš Širvintų-Giedraičių kautynių didvyrių, dukart Vyčio kryžiaus ordino kavaliereus, buvęs susisiekimo ir krašto apsaugos ministras, išeivijos lietuvių visuomenės veikėjas – taip trumpai galima apibūdinti pulkininką leitenantą Joną Variakojį. Visas jo gyvenimas buvo skirtas Tėvynei, jos laisvės gynimui ir stiprinimui.

Jonas Variakojis gimė 1892 m. gegužės 20 d. Biržų apskr., Rinkuškių kaime, ūkininkų šeimoje. 1913 m. baigė Piarnu (Estija) gimnaziją. Trumpai Vilniuje dirbo Antano Smetonos redaguojamų laikraščių „Viltis“ ir „Lietuvių balsas“ redakcijose. Tų pačių metų rudenį įstojo mokytis į Peterburgo universiteto Teisės fakultetą, tačiau prasidėjęs Pirmasis pasaulinis karas neleido mokslų baigti. Buvo mobilizuotas į carinę kariuomenę ir pasiūstas į Peterburgo didžiojo kunigaikščio Vladimiro karo mokyklą. Ją baigęs 1917 m. paskirtas jaunesniuju karininku į 21-ąjį Sibiro šaulių pulką, pateko į Galicijos frontą.

1917 m. pabaigoje, po bolševikinio perversmo Rusijoje, J. Variakojis paliko pulką ir atvyko į Voronežą. Nuo bolševikuojančių kareivių smurto jį išgelbėjo tai, kad buvo lietuvis ir gerai sutarė su eiliniaisiais kariais. Voroneže, į kurį iš Peterburgo buvo persikėlusius Rusijos lietuvių sąjunga, jis aktyviai įsijungė į Lietuvos karininkų sąjungos veiklą. Voronežo lietuviai išrinko jį delegatu į II Lietuvių karių suvažiavimą, kuris 1918 m. sausio mėn. įvyko Peterburge. Vasario mėn. pabaigoje drauge su adv. Liudu Noreika ir karininku Kaziu Škirpa buvo deleguotas į Lietuvos tautos tarybą Vilniuje, kur skaitė pranešimą apie lie-

nuleido: platino atsišaukimus, rinko aukas, lankėsi gyventojų namuose, kvietė vyrus stoti į savanorių gretas, ieškojo galimybes įsigyti ginklų, mundiruo-tės, maisto. Pirmuoju įsakymu paskelbė apie Panevėžio srities apsaugos būrio sudarymą. J. Variakojo būrys augo. Savanoriai buvo skubiai mokomi – ruošiami kautynėms.

Negaudamas nurodymų iš krašto apsaugos ministerijos jis nutarė pasilikti Kėdainiuose ir ėmė eiti įgulos viršininko pareigas. Prie miesto artėjo bolševikų 2-asis šaulių pėstininkų pulkas, atvykęs iš Vilniaus per Ukmergę ir jau užėmęs Šėtą. Šiame pulke buvo apie 1000 karių, artilerija ir kavalerijos būrys. Pirmieji susirėmimai su bolševikais prie Kėdainių prasidėjo jau vasario 1 d., tačiau tai buvo žvalgomieji susirėmimai. Pagrindinį puolimą prieš pradėjo vasario 7 d., puldamas Kėdainius iš rytų. Čia juos sulaukė J. Variakojo būrys. Tuomet bolševikai miestą puolė iš pietų pusės, bet ir čia jie buvo sulaukyti ir atmušti J. Šarausko kėdainiečių būrio. Tada nedidelis savanorių būrys, vadovaujamas viršilos Vinco Vainausko ir būrininko Povilo Lukšio (kitą dieną žuvo), prie Paobelų dvaro atliko manevrą ir puolė bolševikus iš užnugario. Šį lietuvių puolimą kelių artilerijos pabūklų ir kulkosvaizdžių ugnimi parėmė vokiečių Kėdainių įgulos kariai. Kitą dieną lietuviai apėjo priešų dešinį sparną ir smogė. Šis puolimas privertė bolševikus skubiai pasitraukti į Šėtą, paliekant lietuviams nemažai ginklų bei amunicijos, gurgulės vežimus ir ... 18 belaisvių.

Tai buvo pirmasis karininko J. Variakojo ir jo būrio kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės krikštas. Laimėtų kautynių prieš bolševikus buvo nemažai. Pasizymėjo Ukmergės ir Panevėžio operacijose, vijo juos iš Lietuvos, kovojo net Latvijos teritorijoje ir išvadavo Subatą, Bebrinę ir Ilukštą. Už kovas su bolševikais ir pasižymėjimą jose J. Variakojis buvo apdovanotas net dviem I rūšies Vyčio Kryžiaus 2-ojo ir 3-ojo laipsnio ordiniais, o Latvijos prezidentas už Latvijos miestų išvadavimą jį apdovanojo Latvijos „Lačplēsis“ 3-ios rūšies ordinu. Iš būrio išaugo batalionas, o lapkričio 1 d. batalionas buvo pavadintas 4-uoju pėstininkų pulku. Pažymint pulko metines, 1919 m. gruodžio 29 d. Prezidentas Antanas Smetona pulkui suteikė Lietuvos karaliaus Mindaugo vardą.

1920 m., kai prasi-dėjo karas su lenkais, J. Variakojis su pulku buvo Vilniuje. Jėgos buvo nelygios. Sostinę teko palikti len-

kams. Kpt. J. Variakojo pulkas spalio 8–9 d. gynėsi ties Jašiūnais ir Rudininkais, tačiau stipresnių ir gausesnių jėgų spaudžiamas buvo priverstas pasitraukti Sketerių link. Visą spalio mėnesį pulkas atmušinėjo gausesnį priešų atakas dešiniajame Neries krante. Kovotojų gretos retėjo ir buvo kuopų, kuriose buvo likę po 20 kovotojų. Lapkričio 17 d. lenkai pradėjo paskutinį – didįjį puolimą. Priešas privertė 2-ą pėstininkų pulką pasitraukti iš Giedraičių, 7-as pėstininkų pulkas paliko Širvintas, tačiau J. Variakojis su savo pulku liko tvirtai stovėti Musninkų ruože. Lenkų kariuomenės veržimasis Kauno link ties Musninkais buvo sustabdytas tik kpt. J. Variakojo karinio talento dėka ir jo karių pasiaukojimu. Apibūdindamas Giedraičių-Širvintų operaciją kariuomenės vadas gen. Silvestras Žukauskas ypač įvertino 4-to pėsti-

ninkų pulko ir jo vado kpt. J. Variakojo nuopelnus.

1921 m. birželio 28 d. jam buvo suteiktas majoro laipsnis, o rugsėjo 21 d. mjr. J. Variakojis atsi-sveikino su pulku, nes buvo paskirtas III pėstininkų divizijos štabo viršinininku.

1922 m. lapkričio 30 d. jis buvo komandiruotas į Aukštųjų karininkų kursus, kuriuos baigė 1923 m. spalio 30 d. Tų pačių metų lapkričio 15 d. III pėstininkų diviziją performavus į III karo apygardą, J. Variakojis paskirtas šios apygardos štabo viršinininku. 1924 m. birželio 24 d. jam suteikiamas pulkininko leitenanto laipsnis. Staiga pablogėjęs sveikatai, 1926 m. balandžio mėn., plk. ltn. J. Variakojis išėjo į atsargą. Nusipirko dvarą Šešuolėliuose ir ėmė ūkininkauti.

1928 m. lapkričio 29 d. jis buvo pakviestas į Ministrų kabinetą ir sutiko užimti Susisiekimo ministerijos valdytojo (ministro) pareigas. 1929 m. rugsėjo 24 d. plk. ltn. Jonas Variakojis buvo paskirtas krašto apsaugos ministru, tačiau šiose pareigose išbuvo neilgai. 1930 m. vasarą, vėl sutrikus sveikatai, jis pasiprašė Respublikos Prezidento atleisti iš pareigų. Ūkininkaudamas Šešuolėliuose jis aktyviai įsijungė į vietos gyventojų visuomeninį, kultūrinį ir ekonominį gyvenimą. Nuo 1922 m. buvo Lietuvos evangelikų-reformatų Sinodo kuratorius. Per pirmąją sovietinę okupaciją jo dvaras buvo nacionalizuotas, ir jis su šeima kukliai apsigyveno Vilniuje. 1941 m. birželio 14 d. ankstų rytą išpėtas su šeima išvyko iš namų ir laimingo atsitiktinumo dėka išvengė tremties. Vokiečių okupacijos metais jam buvo leista grįžti ir apsigyventi bolševikų nacionalizuotame dvare Šešuolėliuose.

1944 m. vasarą, artėjant antrajai sovietinei okupacijai, J. Variakojis su šeima pasitraukė į Vokietiją. Gyveno Würzburgo pabėgėlių stovykloje, aktyviai dalyvavo lietuvių pabėgėlių visuomeninėje-kultūrinėje veikloje. 1949 m. emigravo į JAV, apsigyveno Čikagoje, vėliau persikėlė į Čikagos priemiestį, St. Charles miestelį. Abiem su žmona teko dirbti sunkų fizinį darbą fabrikuose. Aktyviai įsijungė į Lietuvių karių veteranų sąjungos „Ramovė“ steigimą. 1950 m. išrinktas šios organizacijos Čikagos skyriaus pirmininku. 1956 ir 1962 m. renkamas į LKVS „Ramovė“ centro valdybą, buvo pirmos valdybos narys, o vėliau ir LKVS „Ramovė“ pirmininkas. Dalyvavo ir Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių sąjungos išeivijoje veikloje, buvo ilgametis šios organizacijos Garbės teismo pirmininkas. Rėmė lietuviškų organizacijų veiklą ir lietuviškos spaudos leidybą, pats nemažai rašė. Liko neišleista knyga „4 pėstininkų Lietuvos karaliaus Mindaugo pulkas“, kuri jo sūnaus inž. Jono Variakojo pastangomis buvo išleista 1965 m. „Karyje“. Jonas Variakojis mirė 1963 m. spalio 31 d., palaidotas Lietuvos tautinėse kapinėse Čikagoje.

Žymusis karvedys neužmirštas, apie jį rašoma Lietuvos ir išeivijos lietuvių spaudoje. Panevėžyje jam įamžinti pastatyti stogastulpis ir bronzos-granito paminklas, režisierius Vytautas Paliulis pastatė videofilmą „Karvedys Jonas Variakojis“, pažymint jo gimimo metines buvo organizuota daugybė renginių Panevėžyje, Ukmergėje, Kaune, Kėdainiuose, Vilniuje.

Stasys Ignatavičius – LŠS G9 skyriaus vyr. specialistas, LŠS V. Putvinskio-Pūtvio klubo prezidentas.

Karininkas Jonas Variakojis.

Karininko Jono Nastopkos perlaidojimas Biržuose. Su kardu stovi J. Variakojis. 1920 m. Panevėžio muziejaus archyvo nuotr.

tuvių pabėgėlių padėtį Rusijoje ir jų nusistatymą dėl Lietuvos ateities.

Kovo mėn. Lietuvių tautos taryba išsiunčia jį į Oršą tvarkyti pabėgėlių reikalų. Baigęs šį darbą, 1918 m. rudenį, grįžta į Vilnių ir pradeda dirbti Prekybos ir pramonės banke. Tuo metu Lietuva iš visų pusių buvo draskoma priešų. Gruodžio 29 d. buvo paskelbtas ministro pirmininko M. Sleževičiaus ir krašto apsaugos ministro M. Velykio pasirašytas atsišaukimas į tautą „Lietuvos Nepriklausomybė pavojuje“. Tą pačią dieną J. Variakojis palieka darbą banke ir savanoriu stoja į Lietuvos kariuomenę. Skiriamas Panevėžio srities apsaugos viršinininku. Panevėžys tuo metu buvo karo ir plėšimų nualintas miestas. Čia plačiai savo veiklą buvo išvystę bolševikai, tačiau naujasis apsaugos viršinininkas rankų ne-

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Lietuvoje vyks NATO ryšių vienetų pratybos

Vilnius (KAM info) – Lietuvoje vyks kasmetinės NATO ryšių bataliono organizuojamos karinės pratybos „Steadfast Cobalt“ (liet. Tvirtas kobaltas).

Pratybose dalyvaus apie 1000 NATO karių iš daugiau nei 40 skirtingų padalinių iš 25 NATO šalių narių. Jų metu bus vertinami NATO ryšių vienetų gebėjimai užtikrinti informacijos apsaugą ir ryšio palaikymą tarp NATO greitojo reagavimo pajėgų kovinių vienetų, jungtinių ir komponentų vadaviečių visame pasaulyje.

Pratybų vadovavimo ir valdymo centras kartu su visa infrastruktūra yra dislokuojama Panemunėje esančiame Vytauto Didžiojo jėgerių batalione. Pratybose kariai užduotis vykdys naudodamiesi įvairiomis, technologiškai pažangiomis ryšių priemonėmis.

Šios pratybos Lietuvos teritorijoje rengti pasirenkamos jau antrą kartą – 2014 m. NATO greitojo reagavimo pajėgų pratybose „Steadfast Cobalt“ vyko Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje Kaune. Praėjusiais metais šios pratybos vyko Rumunijoje.

Perkels sovietų karių kapus

Šiauliai (BNS) – Planuojant Šiaulių centrinės aikštės pertvarką, miestui politiškai sprendžia, ką daryti su ten esančiais sovietų karių kapais.

Savivaldybė yra patvirtinusi Prisiėmimo aikštės tvarkymo planą, tačiau jame nėra numatyta maždaug penktadalio teritorijos rekonstrukcija.

Šioje aikštės dalyje stovi obeliskas, skirtas „tarybiniais kariams, žuvusiems 1941-1945 metų kare“. Čia yra pa-

laidoti sovietų kariai.

Svarstoma atlikti archeologinius tyrimus ir iškelti rastus sovietų kapus. Tokiu atveju būtų sprendžiamas klausimas ir dėl sovietų karių įamžinančio obelisko iškėlimo.

Kitas variantas – rekonstruojant aikštę iškelti visus ten esančius kapus ir obeliską.

Bus tariamasi ir su Rusijos ambasada, ir su mūsų Užsienio reikalų misterija.

Venecijos meno bienalėje – Lietuvos menininkai

Vilnius (Mano vyriausybė) – Viso pasaulio lankytojams duris atvers viena seniausių ir didžiausių meno parodų pasaulyje – Venecijos meno bienalė. Šiemet vėl dalyvauti pakviesti keturi menininkai iš Lietuvos.

Europos kultūros centro, Moro ir Bembo rūmuose, Venecijos meno bienalės išvakarėse, atidaryta viena didžiausių ją papildančių tarptautinių parodų.

Komisija parodai atrinko ir keturių Lietuvos menininkų kūrybą. Kauno galerija „Meno parkas“ pristato Jono Gasiūno ir Vokietijoje gyvenančios Patricijos Gyltės darbus.

Dar dviejų Lietuvos menininkų – Algio Kasparavičiaus ir Jolantos Šmitienės – darbai eksponuojami kitose erdvėse. O Lietuvos paviljonas šiemet pristato Žilvino Landzbergo kūrybą.

Rekordinė suma grafičiams valyti

Savivaldybė skyrė rekordinę sumą grafičiams nuvalyti.

Made in Vilnius nuotr.

Vilnius (Savivaldybės info) – Sostinės savivaldybė šiemet grafičių valymui mieste skirė net 130 tūkst. eurų. Teplionės jau nuvalytos nuo Baltojo, Mindaugo bei Geležinio Vilko tiltų, požeminėse pėsčiųjų perėjose prie „Panoramos“, „Europos“ ir prie Lietuvos vaikų ir jaunimo centro. Per vasarą planuojama sutvarkyti net 14 tūkst. kv. m sienų.

Jau šio mėnesio pabaigoje grafičiai bus pradėti valyti ir sostinės Senamiestyje – nuo pastatų fasadų, tvorų, paminklų, viešojo transporto stotelių ir kitų objektų teplionės planuojama uždažyti iki vidurvasario.

Terlionių atsikrato ir daugiabučių namų fasadai – šiemet sostinės savivaldybė tam skirs 30 tūkst. eurų. Jau

nuvalyti keturi daugiabučiai Architektų gatvėje ir po vieną Šimulionio, J. Jasinskio ir Antakalnio gatvėse, artimiausiu metu numatyta nuo grafičių valyti ir daugiau pastatų fasadų daugiabučių rajonuose.

Dažnai prie grafičių valymo iniciatyvų prisijungia ir rėmėjai – pernai rėmėjų lėšomis ir pastangomis uždažyta apie 800 kv. m Senamiesčio pastatų sienų, šiemet numatytas rėmimas grafičių valymui – apie 20–40 tūkst. Eur.

Įstatymus pažeidžiantiems ir neleistinose vietose piešiantiems asmenims gresia atsakomybė – įspėjimas arba bauda nuo 20 iki 140 eurų už pirmą kartą per metus padarytą nusikaltimą bei nuo 140 iki 600 eurų – už pakartotinumą.

Pasaulis bando atremti kibernetinę ataką

New Yorkas / Vilnius (LRT.lt, „Draugo“ info) – Didžiulė kibernetinė ataka smogė daugybei įvairių organizacijų visame pasaulyje. Pranešama, kad atakos užfiksuotos beveik 100 šalių.

Programišiai surengė plataus masto tarptautinę kibernetinę ataką, naudodami kenkėjišką programą. Nuo jos smarkiai nukentėjo JAV, Taiwanas, Rusijos, Ispanijos, Turkijos, Kazachstano, Indonezijos, Vietnamo, Japonijos, Vokietijos, Jungtinės Karalystės, Ukrainos, Filipinų ir kitų šalių kompiuterių sistemos.

Įtakingos kibernetinio saugumo ekspertų grupės „MalwareHunterTeam“ duomenimis, kompiuterių sistemos atakavo kenkėjiška programa „WanaCrypt0r 2.0“, kuri yra programos „WCry/WannaCry“, pirmą kartą pasirodžiusios 2017 metų vasarį, modifikuota versija.

Įsilaužėliai, naudodami kenkėjišką programą, užblokuoja tam tikrus vartotojo duomenis, o, kad jie būtų atblokuoti, reikalauja išpirkos bitkoinais. Kai kurie tyrėjai sako visame pasaulyje užfiksavę apie 75 tūkstančius tokių atvejų.

Pasaulinės kibernetinės atakos aukomis tapo daugiau nei 200 tūkst. žmonių daugiau nei 150-yje šalių, pranešė Europolo vykdomasis direktorius Rob Wainwright.

Jo teigimu, mažai kas pasidavė įsilaužėlių reikalavimams sumokėti, kad būtų atblokuoti užblokuoti failai, tačiau pareigūnas perspėjo, kad situacija darosi vis rimtesnė. Anot R. Wainwright,

Manoma, kad tikrasis atakos mastelis paaškins artimiausiomis dienomis. The Express Tribune nuotr.

right, nuogaustaujama, kad kibernetinės atakos mastas didės.

„Tas pasaulinis mastas neturi precedent“, – teigė jis.

R. Wainwright sakė, kad tokios atakos motyvas išlieka nežinomas. Tačiau tokio pobūdžio kenkėjiškas programas, kuomet mainais į duomenų atblokovimą reikalaujama pinigų, paprastai naudoja „kriminaliniai protai“.

Pasak R. Wainwright, šia ataka nesitaikoma į konkrečius taikinius, ji sparčiai plinta ir yra unikali tuo, kad kenkėjiška išpirkos reikalaujanti programa platinama kartu su kirminu. Tai reiškia, kad per vieną kompiuterį automatiškai užkrečiamas visas tinklas.

Ekspertai mano, kad šią programą balandį paleido įsilaužėlių grupė „Shadow Brokers“.

Kovo mėnesį kompanija „Microsoft“ išleido programą, ištaisančią saugumo spragą, tačiau tikriausiai ne visi vartotojai ją įsidiegė.

Manoma, kad tikrasis atakos mastelis paaškins savaitės pradžioje, kai po savaitgalio į darbą grįš įmonių darbuotojai.

D. Trump skirs naują FTB vadovą

Washingtonas (ELTA) – JAV prezidentas Donald Trump žada greitai paskirti naują FTB direktorių po to, kai sukėlė politinę audrą atleisdamas buvusį vadovą, kuris tyrė galimus jo rinkimų kampanijos ryšius su Rusija.

D. Trump sakė, kad jis gali paskelbti savo sprendimą apie tai, kas pakeis buvusį FTB direktorių James Comey iki gegužės 19 dienos, prieš išvykdamas į savo pirmąjį užsienio vizitą.

D. Trump susilaukė kritikos už J. Comey atleidimą. Šis vadovavo FTB ty-

rimui dėl tariamo Rusijos kišimosi į 2016 m. JAV prezidento rinkimus ir galimus Maskvos ryšius su D. Trump rinkimų kampanija. Ir Rusija, ir Baltieji rūmai neigia tokius įtarimus.

Svarstoma 11 kandidatų į atsilaisvinusį FTB vadovo postą.

D. Trump išpėjo buvusį FTB vadovą nenuiteikti informacijos.

Organizacija „WikiLeaks“ pasiūlė 100 tūkstančių dolerių už Jungtinių Valstijų prezidento D. Trump ir atleisto Federalinio tyrimo biuro direktoriaus J. Comey pokalbių įrašus.

Prisiekė Prancūzijos prezidentas E. Macron

Paryžius (BNS) – Gegužės 14 dieną prisaiškintas 39 metų Prancūzijos naujasis prezidentas Emmanuel Macron, laimėjęs antrąjį prezidento rinkimų turą gegužės 7 d.

E. Macron yra jauniausias prezidentas Prancūzijos istorijoje ir aštuntasis 1958 metais sukurto Prancūzijos Penktosios Respublikos prezidentas.

Savo pirmojoje prezidentinėje kalboje jis pasakė, kad visų kritikuojamą

Europos Sąjungą reikėtų „reformuoti ir atnaujinti“ per jo kadenciją prezidento poste.

Naujasis Prancūzijos prezidentas taip pat pareiškė besitikiš, kad žmonės „susitaikys su rimtais pokyčiais“.

E. Macron užduotis – pasiekti žadėtą atsinaujinimą Prancūzijoje ir surūpinti seną politinę tvarką, atgauti ekonomiką ir sumažinti 10 proc. siekiantį nedarbą.

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei
kitų skausmų gydymas

SIŪLO DARBĄ

„Gintaro“ vasarvietė Union Pier, MI,
vasaros sezonui ieško vyro ūkio dar-
bams. Apgyvendiname. Darbą pradėti
kuo greičiau.
Tel. 269-469-3298

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Skaitkite
„Draugą“ greičiau!
www.draugas.org

Kapų puošimo diena (Memorial Day)

bus minima gegužės 28 d., sekmadienį, 12 val. p. p.

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

Iškilmėse dalyvaus Dariaus-Girėno Post 271 nariai,
šauliai, skautai ir kitos organizacijos

Kviečiame visus lietuvius ir jų draugus dalyvauti šiose apeigose,
pasivaikščioti po gražias lietuviškas kapines, aplankyti artimųjų, drau-
gų bei žymių lietuvių amžino poilsio vietas.

Lietuvių tautinės kapinės

Lithuanian National Cemetery

8201 S. Kean Ave., Justice, IL 60458-1720

tel. 708-458-0638, www.lithnatcemetery.com

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI Į VISĄ
EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabavimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Šeikite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rita
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. #3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vit. Booth) 100 E. Rand Rd. Arlington Hts, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kamigaitė Užeiga
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalyna
338 S. Rohwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-5999

A † A
VALĖ (VALENTINA)
DIELININKAITYTĖ JUČIENĖ

mirė 2017 m. gegužės 12 d., sulaukusi 91 metų.
Gimė 1925 m. lapkričio 1 d. Zaveckų k., Vilkaviškio r., Lietu-
voje.

Gyveno Burbank, IL, anksčiau Brighton Parke ir Kanadoje.
Velionė buvo a. a. Vytauto Jučo mylima žmona.

Nuliūdę liko: sūnus Linas su žmona Loreta, anūikai Viktoras
ir Aleksas, svainė Irena Kalvaitienė su šeima.

A. a. Valė bus pašarvota gegužės 17 d., trečiadienį, nuo 9 val.
r. iki 10 val. r. Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, kurioje
10 val. r. bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą.

Po šv. Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero kapinėse.

Vietoje gėlių prašome aukoti Rako stovyklai c/o Mr. Aras
Lintakas, 3509 Rosemead Ave. Brookfield, IL 60513 FEIN 36-
2552776.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus daly-
vauti atsisveikinime ir laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

LR Generalinio Konsulo Čikagoje
Marijaus Gudyno
Išleistuvės

2017 m.
birželio 3d.
šeštadienį
2val.p.p.

Pasaulio Lietuvių centre
(14911 127th st., Lemont, IL 60439)
R. Riškaus salėje

● Iškilminga dalis ● Meninė programa ● Vaisės

Organizuoja dėkingos Čikagos apylinkių
lietuviškos organizacijos

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.

Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie lietuvių
reikalus: politiką, kultūrą, istoriją, meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Gegužės 7 dieną vyks JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės metinis narių susirinkimas.** Kviečiame visus dalyvauti šv. Mišiose 8:45 val. r. (50 Ave ir 15 gatvės kampe, Cicero, IL). Po šv. Mišių susirinkimas lietuvių kavutės kambaryje. Vaisinimės kugeliu.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL 60632) gegužės 21 d. 10 val. r. per šv. Mišias švęsime šeštąjį Velykų sekmadienį. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Taip pat kiekvieną gegužės sekmadienį 15 minučių prieš šv. Mišių pradžią kviečiame kartu sukalbėti Švč. Mergelės Marijos litaniją.

■ **Gegužės 21 d., sekmadienį, 1 val. p. p.** Jaunimo centro Jėzuitų koplyčioje, 5620 South Claremont Ave., Chicago, IL, kun. Jaunius Kelpšas aukos šv. Mišias. Palai-kykime tradiciją kartą per mėnesį susirinkti pasimelsti jaukioje lietuviškoje šventovėje. Po šv. Mišių – vaisės Jaunimo centro kavinėje. Maloniai kviečiame atvykti.

■ **Gegužės 21 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** Beverly Shores Lietuvių klubo valdyba kviečia į metinį susirinkimą, kuris vyks po 1 val. lietuviškų Mišių Beverly Shores Community House. Svarstysime klausimą – ar statyti „Lituanicos“ parke ženklą „Lituanica Park“. **Gegužės 20 d., šeštadienį,** nuo 9 iki 11 val. r. kviečiame visus į talką – tvarkyti parko. Susitinkame prie Dariaus ir Girėno paminklo. Praneškite apie savo dalyvavimą klubo pirmininkei Rūtai Sidabrienei

tel. 219-512-3493 arba el. paštu: rutasi-da@hotmail.com, rsidabras@mccolly.com.

■ **Birželio 4 d., sekmadienį, JAV LB Vidurio Vakarų apygardos metinis suvažiavimas** Pasaulio lietuvių centre Lemonte, „Egles Dance World“ studijoje. 9 val. r. – šv. Mišios Pal. J. Matulaičio misijoje. Registracija – 10 val. r., suvažiavimo pradžia – 10:30 val. r. Kviečiame dalyvauti.

■ **Birželio 9 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL) vyks Anna Reich fotografijų parodos atidarymas.

■ **Birželio 15–18 d. New York City Center,** (131 West 55 Street, New York, NY 10019), vyks Maskvos Vachtangovo teatro gastrolės – bus vaidinamas Rimo Tumino režisuotas spektaklis „Dėdė Vania“. Spektaklis rodomas Antono Čechovo festivalio „Vyšnių sodas“ metu. Daugiau informacijos tel. 212-581-1212 arba el. paštu: city-tix@nycitycenter.org.

■ **Birželio 16 d., penktadienį, 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje** (6500S. Pulaski Rd., Chicago, IL) dainuos operos solistė Miglė Žaliukaitė (mezzo soprano), skambins Eglė Perkumaitė. Jų koncertiniame repertuare išgirsite lietuviškas dainas ir arijas, kurių didžioji dalis buvo atrastos archyvuose, pirmą kartą įdainuotos ir išleistos šio dueto kompaktiniame albume „Forgotten Lithuanian Songs and Arias“. Girdėsite B. Dvariono, V. Klovos, M. Petrausko, V. Banaičio bei daugelio kitų kompozitorių kūrinius.

Penktasis „Rusnės“ gimtadienis – su vėjeliu!

Jaunieji „Rusnės“ šokėjai.

Ansamblio archyvo nuotraukos.

Palydėtas šalto vėjo ir lietaus gūsių pralėkė, smagaus šokio ritmu praskriejo tautinių šokių grupės „Rusnė“ gimtadienis, 5-asis, jubiliejinis! Tačiau ne visi išsigando blogo oro, o „Rusnės“ burėms jis buvo itin palankus. Savo svečius, žiūrovus „Rusnė“ pasitiko nuostabiomis scenos dekoracijomis, puošniais stalais, savosios istorijos nuotraukų paroda, naujais sceniniais kostiumais, įdomiu video filmu apie Rusnės salą.

Pirmą kartą šiauriečių Lietuvių Bendruomenė sulaukė tokio gausaus būrio nuostabių šokėjų pasirodymo. Į „Rusnės“ jubiliejinį koncertą buvo pakviestos geriausios šokių grupės: „Grandis“, meno vad. Gintaras Grinkevičius, vad. Dalia Bilaišytė-Demuth; „Laumė“, vad. Vaida Indriliūnas; „Suktinis“, vad. Giedrė Knieža. Nė trupučio jiems nenusileido jauniausias Čikagos tautinių šokių ansamblis „Rusnė“, vad. Nijolė Černiauskienė, kuris atliko visą antrąją koncerto programą!

Šokis vijo šoki, visi parodė savo ištvermę ir gerą pasiruošimą.

Žiūrovus tiesiog sužavėjo vaikų grupių atliekami šokiai. Na, o berniukų puikiai sušoktas „Džigūnas“ sukėlė žiūrovų plojimus. Daug plojimų sulaukė suaugusiųjų grupės sušokta „Padūkusi“ Rusnės polka, „Gailingis“.

Visi koncerte atlikti šokiai buvo originalūs ir puikiai atlikti.

Tautinių šokių grupė „Rusnė“ savo jubiliejaus proga sulaukė garbingų svečių iš Lietuvos. Ją aplankė ir pasveikino Lietuvos Respublikos Seimo pirmininko pavaduotojas Gediminas Kirkilas, Seimo nariai Žygmantas Pavilionis, Andrius Kubilius, Mindaugas Puidokas. „Rusnės“ gimtadienyje dalyvavo ir Lietuvos generalinis konsulas Čikagoje, visų gerbiamas ir mylimas Marijus Gudynas, konsulato darbuotoja Agnė Vertelkaitė. Gimtadienio svečiai buvo ir Šiaurės Waukegano Bendruomenės nariai. Žiūrovai buvo sužavėti šokėjų gausa, sceninių kostiumų grožiu, puikiu šokėjų pasiruošimu, šventinėmis dekoracijomis. Nuo nuostabių šokių, trankių polkų ir žiūrovų plojimų užė visa salė. Visą vakarą netilo juokas, lietuviška kalba ir lietuviška muzika.

Koncertinė programa buvo įspūdinga ir prabėgo labai greitai, visiems norėjosi, kad reginys dar tęstųsi ir tęstųsi.

Na, o koks gimtadienis be dovanų?

„Rusnė“ sulaukė ypatingų dovanų. Kai užgesus šviesoms marių bangomis į salę įplaukė laivas – tortas, papuoštas burėmis, ir didžiulis „Skruzdėlynas“, visi uždainavo: „Su gimtadieniu, ‘Rusnė’“. Visa salė plojo, kai „Laumės“ šokėjai į salę įvežė didžiulį vaisių stalą, nukrautą skaniais sumuštiniais ir kitomis gėrybėmis, kai „Grandies“, „Suktinio“ grupių vadovai lipo į sceną su didžiulėmis gėlių ir dovanų puokštėmis. Gedimino lituanistinės mokyklos direktorė vaikams įteikė didžiulį krepšį saldumynų.

Buvo tikras gimtadienis! Jubiliejinis! Gero vėjo, „Rusnė“!

Nijolė Černiauskienė
Tautinių šokių grupės „Rusnė“ meno vadovė

„Rusnės“ šokėjai apdovanoti didžiuoju „Skruzdėlynu“.

www.juventus2017.com
LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL
05.20.2017 - 1.00PM
Shore Cultural Centre
291 E 222nd St Euclid, OH 44123

JUVENTUS
“UŽDEKIM AUKURĄ TĖVYNEI”

Tickets: \$15.00 (25 and under)
\$25.00

juventus2017.eventbrite.com
(216) 486-9023 Virginia Rubinski
cle.svyturys@gmail.com